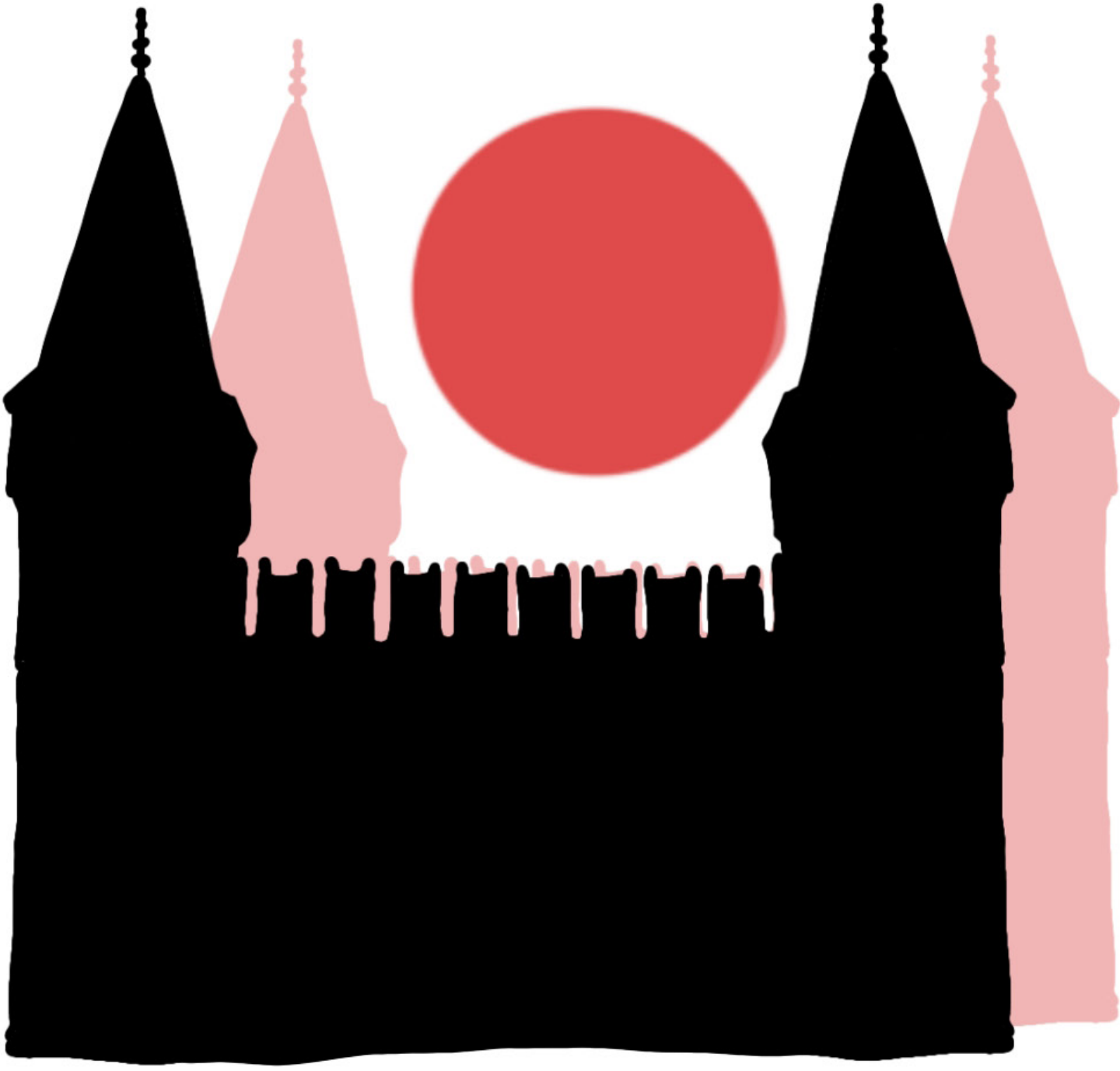

Redd-i Guşef

Nazlı Karabıyıkoglu

I. Bakış Gazeli

“Ah ah hah,” dedi nefesi verirken. Hışırdadı karnı, uğuldadı. Kitapların istiflendiği odada Defterdar’ın kaf-tanından sökülüp gelen lavanta kokusuna gömüldü. Çer-keslerin hası, eti beyaz, saçları abanoz olanı. Mimin kuyru-ğunu uzatmadan, rahlesinden uzak düştü, mürekkep döküldü. Ara sıra gizlice tüttürdüğü çubuğun dumanı gözünü yaktı. Rahlesine dönüp hokkayı kaldırdığında acem halısından özür diledi.

On altı yaşından beri buradaydı. Salacak sırtındaki Defterdar Sarayı’nda. Guşef, bakıldığında ilk anda camısı gözleriyle karşıladığı bakışları hemen sonra harelerine in-dirgeyip dudak kıvrımı, bel oyuntusu gibi nefsi şeylerin dehlizine bırakırdı. Bu yüzden adını değiştirmemişlerdi ganimetliğiyle geldiğinde. “Bu kızın bakışları kalbi delip geçiyor kalsın böyle adı,” deyip sarayın tertemiz taşlığına yollamışlardı. Oradan Sadrazam’ın hizmetine -zevcesinin de pek hoşuna gittiğinden- taşınmıştı. Şarkı söylemesi, raks etmesi yahut gergef işlemesi beklenmezdi. *O yalnız hat yapsın.* Gülnar Sultan da bayılıyordu ismini sırmalı harflerle kaliteli bir parşömente görmeye. Aralıklı ön bahçe gezintilerinde Defterdar’ın Guşef’e bakıp dudak şapırdatması çok uzun sürmemiş, sarayına Guşef’i almak için Gülnar Sultan’a bir kez sorması yetmişti. Guşef’se bu ilgiyi sevip Defterdar’a nazlanmayı hemencecik öğ-

renmişti.

Salacaktaki saray diğer saraylara benzemezdi; burada yemek yemek için ayaklı masa, eşya koymak için camlı dolap, kurmak için tuhaf bir kuşlu saat vardı. Çubuktan ziyade elde sarılan sigaralar ağızlıklara sıkılanıyor, bir za-rif ağızlık yalnız bir hanımın oluyordu. Pişano taşlıkta cariyelerin hizmetinde, her daim akortlu ve kuyruklu, ne kadar kötü çalınsa da devasa bir yükselişi cazibenin üstü-ne taşırdı. Guşef burayı pek hoş bulmuştu. Defterdar, her halvetten sonra kelle kestiği heybetli günlerini anlatır, Guşef ise rahminin içine yerleştirdiği otları kontrol eder-di. Gebe olduğunu anladığında pek şaşırmıştı o efsunlu otların duvarından geçebilen ersel şeye. Dertsiz geçmişti hamileliği. Kolayca doğururmuştu. Defterdar iki gece boyunca görünmemişti. Üçüncü gecenin sonunda eve döndüğünde önce ilk karısını alnından öpmüş, oğluna sarılıp sonra Guşef’e yorgun bakışlar attıktan sonra, “Divandaydık,” demişti. Sıkıntılıydı.

Oğul doğunca beş kızın üstüne, Defterdar göbeğini hoplattı. Çok içti, çok güldü. Guşef geceleri yanına uğra-yan bu sakallıya bakıp bakıp burnuna gelen lavantayı püskürttü. Bir gece kundak oğul, Guşef ve Defterdar ye-mek yerken göbek hopladı da düşmedi. Nefes alındı da verilmedi. Hanım zehri Guşef’in koyduğunu söyledi ve Guşef Doğubeyazıt’a, İshak Paşa Sarayı’na gönderildi.

Oğul hanımın oldu.

II. Dilek Kasidesi

Kor gözüne değmesin ateş. Beni hep kumla ört. Yılan derisinden korkma, bas geç sahra bizim. Payitahtın top-ları şanlı, mürekkep vardı, ben yazdım ama o mertebeye çıkamadım. Divan’ımı yastığım altı saklardım. Kıvrık ve noktalı harfleri yalnız kendim için öğrendim.

Deftardar’a verileli bir yıl olmadan evvelidi. Bizi ku-maşlara bürüyüp Yuşa’nın tepesine götürdüler. Ben ora-da kimse görmeden bir ağacın köküne zoraki bir damla yaş düşürdüm -Hamidiye’de katledilmeden evvel mayri-gim derdi, ulu ağacın köküne düşürülen yaşın gökte kar-şılığı var- benim dedim, benim, üstümdeki bu lanet, bu koparılmışlık, bu alıkonulma bitsin, benden sonra sükut-ta nefes alsın canlarım.

Allah hepimizi eksik dualarımızdan korusun. Amin.

III. İshak Gazeli

Guşef doğunun paşasına verildi, ibriğini boşaltması için. Ama Paşa onu sevdi. Bu yüzden ikinci oğlu rahme düştüğünde İshak Paşa Sarayı’nı o kış pek iyi ısıttılar. Has kadınlarla cariyeler Guşef’in eteği sıra oturup saçlarını ördüler, Paşa’nın efsunlu gözlerine Guşef’le ilgili hoş sözler düzdüler. Aşiretlerin kesilen harçlarından akan ak-çelerin muhteşem kumaşlara dönüşmesini, zümrütle ya-

|>

BU SAYIDA ÖYKÜLERİYLE

Nazlı Karabıyıkoglu, Mustafa Oğuz, Yakup Karahan, Çiğdem Yaral, Elif Çetin, Tuğçe Arı, Oğuz Kağan Aydos
Yeşim Öz, Ayşe Turkkay Yigit, İdris Yılmaz, Arzu Candan Sürmen, Buket Kılıç, Sitem Şanlı, Fatoş Avcısoy Ruso

kutun kapışmasını, kuş üzümlü iç pilavını, sonra da kub-belerin fevkalade onarılmasını izlediler. Ama artık Guşef’in ne elinde hat ne de erkeklere geçirecek nazı var-dı.

İshak Paşa Sarayı’nda, Abdülhamit’in sesini duymadılar. Hamidiye’de duyduğu gibi Guşef’in büyükannesinin. Ba-cakayıran Guşef de duymadı, Paşa dahil. Oğula oğul katıl-dı, pareler toplandı, hiçbirisi çok da ihtısamlı değildi. Kılıç-lar kuşanıldı, akıl zevke üstün geldi. Karın altında payitah-tın sesini duymadılar. Var olmak için sevişen Guşef duy-madı. Oğula oğul katıldı, aşlar dağıtıldı. Hiçbiri çok da lezzetli değildi.

Karsız, açık bir geceydi. Yemin edilir ki, saray ahalisi ay-nı anda İshak Kuşu’nun ötüşüne uyandı.

IV. Önce
Tutulamaz gitti. İlk oğuldu.

V. Sonra
Tutulamaz gitti. İkinci oğuldu.
Payitahttan haber geldi, şimdi on yedi yaşında olan ikin-ci oğul isyana bastırmaya istendi. Hareket Ordusu’yu ka-tılacağı yeni ailesinin ismi: Mahmut Şevket, ah sen! İstan-bul’u tam göremediler gölgenden.

Guşef yumuşak yürekli Paşa’nın dizine sarıldı. “Ben de gideyim İstanbul’a, kimse tanımaz beni, tebdil de gezerim. Yeter ki bu oğlu da kaybetmeyeyim.” “Tamam,” dedi Paşa ve Guşef Paşa’nın Kanlıca’daki sayfiye evine yollandı. Her gün sokaklara çıkıp ikinci oğlunu aradı.

Sebep ile Sonuç

On üç gün süren ayaklanma, II. Meşrutiyet döneminin en önemli olaylarından biri olarak kabul edilir. Askeri bir isyan olarak ortaya çıkmasına rağmen isyana dahil olan softaların propagandaları sonucu sonradan dinî bir hal al-mıştır. Sebepleri tam olarak belirlenemeyen bu olayın planlı ve bilinçli bir hareket olup olmadığı kesinlik kazan-mamıştır. İsyanın ilk günü hükûmet istifa etmiş, isyancı askerler yedi gün süre ile İstanbul’a hakim olmuştur. Bir milletvekili, bir Nazır ve tespit edilemeyen sayıda asker ve sivilin hayatını kaybettiği isyan, Selanik’te bulunan Üçün-cü ve Edirne’de bulunan İkinci Ordulara mensup askerle-rin oluşturdukları, Rumeli halkının gönüllü katıldığı Hare-ket Ordusu’nun İstanbul’a gelmesi ile bastırıldı. Üç gün süren çarpışmaların ardından sıkıyönetim ilan edildi, pa-dişah II. Abdülhamit tahttan indirilip yerine V. Mehmed Reşad tahta çıktı.

İsyanın bastırılmasından sonra sıkıyönetim ilan edildi ve isyancıların önderleri divan-ı harpte yargılanarak ölüm ce-zasına çarptırıldılar. İsyana katılanlar ve destekleyenler yargılanarak yetmiş kişi idam edildi, dört yüz yirmi kişi ise çeşitli hapis cezalarına çarptırıldı. Muhalefet hareketi ö-nemli kayıplara uğradı. Ama en önemli gelişme Meclis-i Umumî Milli adı altında birlikte toplanan Heyet-i Mebu-san ve Heyet-i Ayan’ın 27 Nisan’da II. Abdülhamid’in tahttan indirilmesini, yerine V. Mehmed’in geçirilmesini

Yarım Duruş

Mustafa Oğuz

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Dünyada anlatılacak ne kadar çok öykü var, İh-san’ın yok. Aslında İhsan’ın da çok öyküsü var. Dünya tepesine çıktı, öyküsü altında kal-dı. Çıkaramıyor onu oradan. Orada canhıraş can çekiyor öyküleri. Şu an canı yok öykülerinin, o yüzden yazamıyor. O yüzden can veremiyor sözcüklerine. Yazıyor, diziyor, sıralıyor ama bir araya gelip öykü olamıyor sözcükleri.

İhsan durdu. Neden durmasın ki can da İhsan’ın, olay da, öykü de... Durur mu, durur. Durdu İhsan. Herkes hep birden durdu, düşündü. İhsan neden durdu? Bir sebebi yoktu belki İhsan’ın dur-masının. Beyni durdu belki, kalbi durdu, vicdanı durdu. Dünyada duran onca şey var ki İhsan dursa ne olur, durmasa ne olur... Ama durdu. Çok durdu. Adımsız durdu, bir adım daha atmadı. Başını yere eğmedi, başını göğe kaldırmadı. Bir martı durup İh-san’a bakmadı, bir adam durup İhsan’a bakmadı. Saniye durma-dı, salise durmadı. Onlar acımasızca ilerledİ, koştı, hep koştı.

İhsan, çiçeklere su vermedi. Ayarlama yapamıyor bir

kararlaştırmasıydı. Ayrıca II. Abdülhamid’in İstanbul’da kalması da mahzurlu bulunarak Selanik’te oturması münas-ip görüldü.

VI. İnsan Gazeli
Üç kişi başını ezdiler. Guşef uzaktan gördü, bir an kı-mıldayamadıysa da sonra hepsinin üstüne atmacadan daha hızlı saldırdı. Hamit’e lanetler okurken aynı anda kama ile tüfeğin palaya benzer bir aletin arasına, kendisini dikey soktu. Çarşaf dalgalandı öne doğru, oğluna saldıranlardan birinin yüzüne dolandı. O andan faydalandı. Yüzündekini çıkarıp diğerinin gözüne doladı. İçinden ne kat kumaşlar söküp üçüncünün boynunu sıktı. Oğlu aldı mı aldı. Oğlu. Aldı. Mı. Aldı.

Dini yoktu. Namazı hareket olsun diye kılardı. Eğilip kalkmak yahut kendi ekseninde sağa sola öne arkaya sal-lanmak. O kavrulmuş badem sıcakından, üstüne bir de ce-viz yakılmasından gelen kokulardan koparıldığında Redd-i Guşef eylemişti Allah’ı ve bütün melekleri.

Divitin dili yok hiç kağıdın mürekekep dökük ve kuru. Yolladım oğulları bildikleri ardı hiç gitme demedim. Önce ilki dili dışarda geldi iç gömleği kan revan buhran. İkincisini ben aldım tam üç kişiydiler kesik ve doğru. Gönderdim oğlu bildiği ardı hiç gitme demedi.

Sonra ikincisini kolum üstü aldım göz cam boyun yaran.

VII. Oğul Kasidesi
Kör gözüne değmesin nefes. Beni hep kumla ört. Yılan derisinden korkma, bas geç sahra bizim. Payitahtın topları şanlı ben oraya hiç çıkamadım, mürekkep vardı ben yaz-dım ama o mertebeye eremedim. Divan’ımı yastığım altı okurdum. Göstermemek için kimseye, o kıvrık noktalı harfleri, yalnız bizim için öğrendim. Sultan’ın bazen hare-me kaçan beyaz kedisinin karnını sevdim, o başını karnı-ma koydu.

Saraya geleli bir yıl olmadan evveldi. Bizi kumaşlara bü-rüyüp Aziz Mahmud Hüdayi Dergahı’na götürdüler. Ben orada kimse görmeden bir kedinin ayağına zoraki bir dam-la yaş düşürdüm -Hamidiye’de katledilmiş mayrığım derdi, ulu hayvanın ayağına düşürülen yaşın yedi katta karşılığı var- benim dedim, benim, üstümdeki bu lanet, bu eziyet, bu ırza geçmeler bitsin, ben ve benden sonra sükutta ne-fes alsın canlarım.

Allah hepimizi eksik dualarımızdan korusun. Amin.

VIII. Göz Gazeli
Haykırış yetmez ölene. O da koptu kalabalığın içinden gürledi. Üç inzibatın elini teker teker ısırdı, kabardı dökül-dü küçük oğlunu parçalarını eteğine toplayıp yarım bede-nini kucağına çekti. Yüzünde çizgileşen derisinin oyukları-na tuz doldu, gözü küçüldü, kucaklamakla sırtlamanın arasında yükünü kaldırdı. Biraz yürüdü, sonra sırtundan kaydırıp yaralı bedeni kollarında tuttu. Beli dimdik ama etekleri elinde toplu. Saldı kalçasından kendini, altından doğururken akıttığı sıvıların sureti aktı. Oğlunun kirpikle-

rine tutunduğu zamanları olmuştı, burnunun ucundan düşse de çıktığı hayıt ağaçlarına. Bıraktı boylu boyunca kendini azcık geriye attı. Hareketsizliğine inanmadan bur-nunu burnuna soktu. Elleri başını korumaktan aciz düş-müş şimdi göğsünün biraz üstünde çaprazlama. Katı. Kas-katı. Kollarını. Tuttu bedenin yanından dümdüz sarkıtma-ya çalıştı. Dirseklerini örseleyerek bedenin altından kaydı-rıp oğlunu yeniden kucağına toparladı. Kalktı. Yürüdü.

Vardı, köşkün kapısını omzuyla açtı. Sedirlerin çevrele-diği alanın ortasına biraz önce sokağa çıktığı gibi çıktı. Feci çılglığını rahminden ciğerine oradan boğazına yürüttü. Yırtıldı et, dil bittiği yerde yangınca acıdı. Ses kavurdu tel-leri. Başın saçlarını parmakları arası toplayıp onu kendi bakışına doğru kaldırdı. Göz. Feri göz. Ün. Feri. Gözün.

Oğlanın gözünün yeşili pek basitti. Siyahı sıradan. Kıza-ran ağlayınca, sinirlenince geçmesi gerekince hakkından. Bakınca içine bir anda hareket, koşturmaca, eğlence, sö-ğütsel sallanışlar, küçümenliğin gövdesi. Bakıp da kim kendini görürse en azından bir an, tam da umut olmayan o hisle anlık cıvıldama. Emzirmeden kalan bakışı, çepe-çevre kirpikle, yaşı daha çok isterken, ısırığın zevkiyle par-layan. Göz. Işık öz. Sız. Işık. Gözün.

Önce bebekleri kayboldu. Sonra yeşili bulanık sulara benzedi. Sarsıp durdukça kumral başı, oğul kirpiğini eğ-medi. Öylece son baktığı dipçiğe bakarca anasına bakar kaldı. Göz, camlaştı. Kapağı kapanmayan göz. Hatırlatır son darbeyi. Cam açık ağız. Dili hafif dışarda. *Ben o oğula, bacaklarımın arasında son neşemi üflediydim.* Göz. Çekilen töz. Parçalanan kanı gözde aradı.

Suç anada, kabahat anada, verirken acıtmaz can çıkar-kenki kadar. Süt sızlayarak arkaren evladın dudağın içi. Yürek şakımaz lanet emzirirken yolculukta. Görürler ses-leri çıkmaz göz memede bir de biz tatsak. Vücut çatlaya-rak genişlerken oğlunca irisi. Sus doğur biz sana ne öğret-tik karanlıkta! Korku damarda, aşk damarda, sökülürken seslenmez kan dolarkenki kadar. Haykırdı da gelmedi can geri, ondan önce haykırmışların yüzü suyu hürmetine boğazını yırttı. Çekip çevirdi sesinden arta kalanı. Boynu-nu verip de ona can üflemek için candan geçip cana dön-dü. Yaaaaaaa kabul olundu. Oğlunun camdan gözüne ba-karken onu ağabeyinin yanına gömmeyi umdu. İris doldu. Çeperler sakın. Göz. Feri göz. Ün. Feri. Gözün.

Ağzından salyası döküldü oğlun saçı üstü, burnundan kıvamlı sıvılar aktı. Kolundan düşen başın gözünü kapa-maya çalıştıkça kin doldu nefret doldu. Yarım gövdenin belinden çektiği kılıçla köşkte kim varsa doğradı.

Ah ya da haaaaaaaah gırtlaktan ciğer söken haykırışın omurilikten uğuldaması. Ezdiler başını. Üç kişi. Mehmed Reşad’ın kısa günlerinde, iradesiyle, bu canı bu kelleleş bu kevaşe bu kafir balyozlarla. Ruhuna fatihalardan geçmiş adadığı dileğin eksikliğinde. Bilmediği dua yokken ağzı açıldı Gök Tanrı’nın bilinmezliğine.

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

İhsan’ın omuz başlarında bir acı var. Hayatı taşıdı bu-gün. Omuzları minicik, hayat kocaman. Taşıdı, omuzları acıdı. Yıprandı, eskidi, yoruldu. Hayata hiçbir şey olmadı. O, bir omuzdan başka bir omuza gidiyor, kendini omuz-larda, kucaklarda taşıtıyor; biz yoruluyoruz, o yorulmuyor.

İhsan’ın takvimi yoruldu, bütün yaprakları bitti. Kendini yeni-leyemedi, takvim ve İhsan’ın günleri bitti. Yapraklar ardındaki şiiirleri, manileri, türküleri bitti. İhsan’ın türküsü var mıdır? Kim bü-tün türkülerimi söyledim, her şeyi bitirdim, gözlerimi kapadım, şenemi bağladım, kefenimi giydim, takvimlerimi bitirmeye hazırım der ki... Diyeni İhsan görmedi, dünya da görmemiştir ibtimal. Her duruş, bir erken duruştur bu yüzden, bir yarım kalıştır.

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa Oğuz, 1900'de, İstanbul'da

Mustafa

Acem Kızı

Yakup Karahan

“Kardeşlerim! Reisimizin bir kaput altında can vermesinden sonra, bana tevdi ettiğiniz bu göreve layık olmak için çok çalışacağım. Yaşadığımız bu üzücü hadise, davamızın ne kadar haklı, kurulmasını istediğimiz düzenin ne kadar zaruri olduğunu bir kez daha ispatlamıştır. Koca Reis, bir gece ısınmak için girdiği motorda, dikkatsiz ve şuursuz bir sürücünün otomobilini hareket ettirmesiyle korkunç bir biçimde can vermiştir. Çünkü o, ataları Tayland bungalovlarında pinekleyen yahut da Van sokaklarında çalım satanların soyundan gelmemişti. Yağmurlu bir mayıs akşamı, anasının güç bela bulup sığındığı bir sundurma altında dünyaya gelmişti. O, kalorifer kenarlarının rehavetiyle değil kuyruğuna teneke bağlayan amansız veletlerin gadriyle mücadele ederek yaşadı. Kuru mamalarla değil, Kasap Hayrettin’den patisinin zoruyla çaldığı ciğer parçalarıyla karnını doyurdu.

İşte ben, yeni reisiniz olarak, amentümüzü bir kez daha tekrarlıyorum: Çöplüklerin nizamını biz sağlayacağız. Asil doğmadık, fakat asilce yaşayıp, asalet içinde öleceğiz. Seçilmiş bir azınlığın iştahına sunulan dünya nimetlerinin adilane taksimi için, gerekirse dokuz canımızı da feda edeceğiz. Sokaklarda edindiğimiz bağımsızlık ruhunu, sokakların zorba kanunlarına terk etmeyeceğiz.”

Patimi havaya kaldırdım.

“Yaşasın sokak kedilerinin eşitlik mücadelesi.”

Maovv! nidaları arasında, üzerinde nutuk attığım duvardan aşağı bıraktım kendimi. Ağzım kurumuş, direkt üzerime vuran tam tepedeki güneş yüzünden tüylerim tarazlanmış, üstelik cenaze, devir töreni, nezaket konuşması derken, kaçınma rutini mi saatlerce ertelemiştim. Parkın köşesindeki sebilin damlatan musluğuna ağzımı dayadım. Ne var ki sadece üç beş damla emebilmiştim. Üstüne bir de elinde boş damacanayla su almaya gelen ihtiyarın hışımına uğradım. Gerçi sebilin az ötesinde mahallelinin koyduğu, sararmış suyla dolu bir kap vardı, ancak asgari yaşam olanaklarından nemalanmak, hak ettiğimiz yaşam için verdiğimiz mücadelenin ihlasını gölgeleyebilirdi. İhtiyar, damacananın dibine doldurduğu suyu çalkalayıp dökerken, yalağa yanaşıp gidere akan suya dilimi uzattım. Nekbet herif damacanayı kafama geçirdi.

“Çekil be!”

“Lan! Pis moruk.”

“Git şuradan, mırlayıp durma.”

“Sana gününü göstermez miyim?”

“Pist.”

Suyu sırtlayıp yampiri adımlarla ilerleyen ihtiyarı takip ettim, girdiği ev döner büfesinin iki bina yanında, köftecinin hemen arkasındaydı. Hemen o akşam ilk komite toplantısında kararımı açıkladım.

“Civarda ne kadar fare, sıçan varsa, kuyruğundan tuttuğunuz gibi o huysuz ihtiyarın evine salacaksınız. Anlaşıldı mı?”

“Emredersin reis.”

Hemen ertesi gün harekât başladı. Akşama kadar durağın gölgesinde bekliyor, yakaladıkları fare sayısını, kaç tanesini canlı ele geçirip ihtiyarın balkonunda azat ettiklerini şifahen rapor eden yoldaşlarının çetesini tutuyordum. Hakikaten beklediğim kadar iyi bir performans gösteriyorlardı. Yine de içim soğumuyordu. Günler sonra, artık mahallede pençelerinden geçmeyen, tokluklarından feragat ederek o eve bırakmadıkları tek bir canlı sıçan bile kalmadığını söylediklerinde, harekâtı genişletme emri verdim.

“Diğer mahallelere de bakın.”

Sarman, esner gibi ağzını açıp kapattı. Hıhladıktan sonra, “Ama reis, bünyemizde yer almayan kedilerin mıntıkasına girmemiz doğru olmaz.”

Kararlarının bu kadar kısa sürede sorgulanmaya başlaması iyiye alamet değildi.

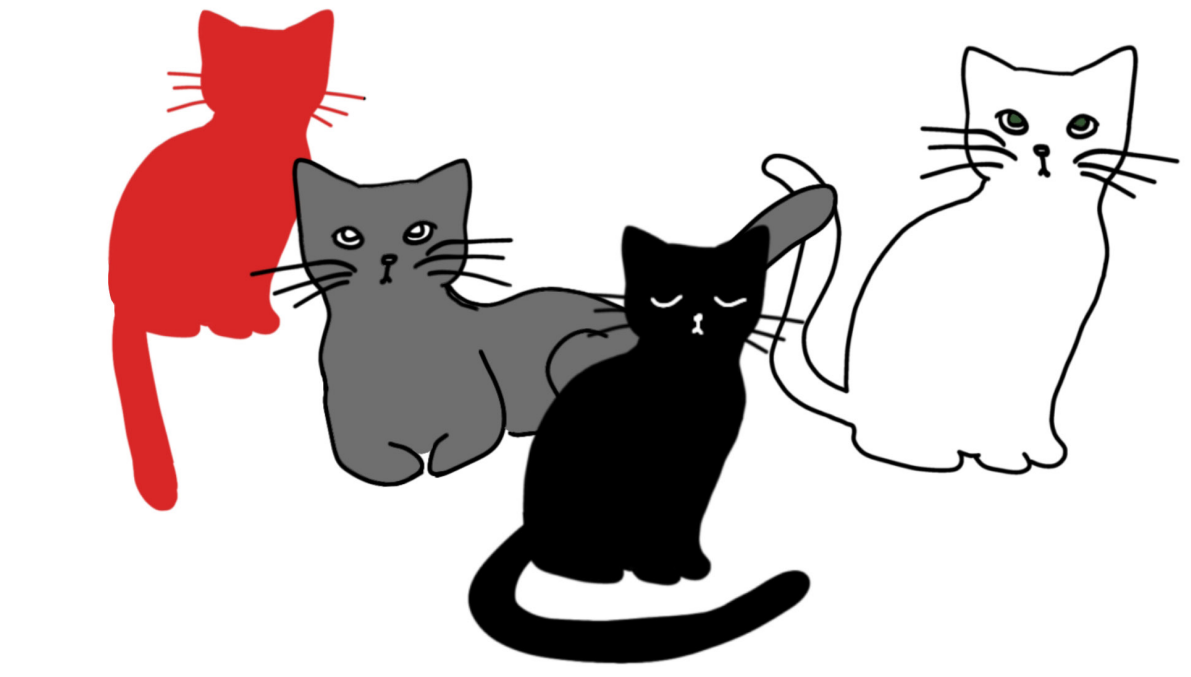
“Dediğimi yapın, diye kükredim.” Elbette bir aslaninkine benzemiyordu kükremem, fakat basit bir sokak kedisinden beklenecek gibi de değildi. Familyamıza minnoşluk veren o melûl bakışlarını yere eğdiler.

“Baş üstüne reis”

Bir bir farklı yönlere dağılırlarken, körüklü otobüs durağa yanaştı. Elinde pazar arabasıyla oflaya oflaya basamakları inmeye çalışan teyzeye arkasındaki genç kız yardımcı olmak istedi.

“Siz inin teyzeciğim, ben arkanızdan getireyim arabanızı.”

“Ay sağ ol kızım.”

Sırt çantalı yardımsever kız, teyzenin hemen ardından pazar arabasıyla indi otobüsten. Teyze, kız dönüp gidene kadar art arda hayır dualarını sıraladı.

O ne? Kızın sırtındaki astronot çantada bir afet. İran cinsi bir peri peyker. Maviş ve ürkek bakışlarla etrafı yokluyor. Kafasını sılov moşınla çevirirken göz göze geldik. İnanır mısınız dostlarım, ruhumun usulca yükselip havada asılı kaldığını ve bir daha bedenimin kısıtlı hacmine girmeye hiç de niyetli olmadığını hissettim o an. Peşlerine takıldım. Tükenmez bir merakla her şeye göz atmak isterken, gözlerini kısıtlı olarak benden kaçırıyor gibiydi. Haksız da değildi bu tavrı. Aralarında bitlerin kaynadığı tüylerim yağ kir içindeydi. Müşfik ellerce okşanmak için yaratılmış bu varlığın bana metelik vermesini beklemek gülünç olurdu.

Genç kız yavaşlayarak durdu, akranı gibi gözükmeyen bir arkadaşıyla konuşmaya başlayınca yanını bana taraf döndü.

“Kedi mi aldın?”

“Hocamın hediyesi. İlgielenemiyormuş artık.”

Onları takip ettiğim belli olmasın diye olduğum yere çöküp çaktırmadan kulak kabarttım. Kızın arkadaşı haznenin bu tarafından bizimkiyle ilgilenmeye başladı.

“Aman, aman, aman. Ne tatlı şeysin sen. Hocan nasıl vazgeçti bundan yahu?”

“Kolay değil onun için de. Ama anlaştık, her gün ziyaretine götüreceğim, bu şartla verdi zaten.”

“Babanı nasıl ikna ettin? Karşıydı böyle şeylere.”

“Hiç sorma, evi fareler bastı, bana da fırsat doğdu.”

“Geçmiş olsun, hayırlı da olsun tabii.”

“Sağ ol, sağ ol.”

Mahalledeki fare habitatını damacanalı ihtiyarın evinde konuşturmuştu. Yoksa bu nazenin o eve mi duhul ediyordu? Kulaklarıma inanamıyordum. Az önce yengenizi sevip, yüzünde hoşnut bir ifadeyle yanlarından ayrılan kız, önümden geçerken telefonunu çıkarp aynı sevecenlikle fotoğrafımı çekmek istedi. Öfkeyle mırladım. Elini uzatacak oldu, patimi yüzüne tutup uçları parlayan tırnaklarını gösterdim. Bacaklarının arasından geçip sevgilimi takibe devam ettim. İnşallah o ev değildir, dememe kalmadı, genç kız, sırtında mehveşimle operasyon düzenlediğimiz binaya girdi. Usulca bahçe kapısını tutan sütunun üstüne sıçradım. Hidrolik yaylı kapı yavaş yavaş kapanırken, merdivenlerde yükselen yârime son defa baktım. O esnada Tekir, karnını yere yaklaştırmış, ağzında yarı canlı bir fareyle temkinli adımlar atarak ilerliyordu. Aşağı atladım.

“Tekir!”

“...”

“Pist. Tekir. Hay sağır herif. Tekir.”

Tekir dönüp geldi.

“Harekât tamamlandı. Burada bekle, bizimkilerden gelen olursa durumu anlatırsın. Ağzındaki afiyet olsun sana.”

Önce gözleri açıldı, sonra gayet memnun bir ifadeyle olduğu yere çöküp kayıtsını halletmeye koyuldu.

O akşam toplantıya katılmadım. Durağın oradaki konteynırın dibinde oyalanıp düşünmek istiyordum. Önümde, bir gün bir teker altında son bulacağı beklenen hayatımdan çok daha uzun sürecek bir yol vardı. Ancak bizden sonrakilerin yaşaya-

cağı mesut günler, türdeşler arasında uçurum gibi uzanan ve şu an bana kapanması imkânsız gibi gözükken mesafelerin ortadan kaldırılmasıyla mümkündü. Daha önce bin bir örneğiyle yüz yüze geldiğimiz bu ayırım, ilk kez iştahtan, arzudan, türümüzün meşrebini ele veren tembellik etme ihtiyacından farklı bir yüzle, bir çeşit moral eksikliği şeklinde karşıma çıkıyordu. Kendimi ilk kez tamamlanmaya muhtaç görüyör, şüphe duyan bir aslan gibi kendi anlamıma ters düşmenin ısrabını yaşıyordum.

Arka evde oturan çocuğun konteynere attığı, kokusu üstünde balık artıklarıyla dolu poşete aldırmadan kıvrılıp gözlerimi yumdum. Fakat çocuk beni fark etti. Yerdeki çomağı kafamın üstünde çevirmeye başladı. Başımı kaldırınca çomağı sırtıma indirdi. Geri sıçradım. Tam üstüne atılıp yüzünü paçavraya çevirecektim ki aklıma annesi geldi. Çocuğa göstereceğim merhametin, içimdeki boşluğu doldurmak için ne kadar müsait bir his olduğunu o zaman kavradım. Veleli yüzünün bu pütürsüz hâliyle validesine bağışladım. Durağın arkasına geçip, oraya kıvrıldım. Bir an önce uyuyup dinlenmeli, ertesi gün bu duraktan otobüse binip eski sahibini ziyarete gidecek yavuklumu dinç şekilde karşılamalıydım.

Durakta bekleyen sabahçıların, gelip geçen arabaların gürültülerine bakmadan, hatta dibime kadar gelen karabaşın saldığı tehdide aldırmadan, gün doğduktan sonra da epey uyudum. Çöpün kenarındaki döküntülerden üç beş bir şey atıstırdıktan sonra hazırlanmaya koyuldum. Dilimi değdirebildiğim her yere uzanıp bitlerimi ayıkladım, tüylerimi yalayıp yatıştırdım. Tepemdeki ve yanaklarımdaki tüyler için de Tekgöz’den yardım aldım. Bir yıkanabilseydim iyi olurdu. Tekgöz, sinsi sinsi sırtıp sordu:

“Hayırdır reis, sen böyle bakım yapmazdın ev kedileri gibi.”

“Kes! Gevezeliğin icabı yok.”

“Özür dilerim reis.”

“Toz ol hadi.”

Yengeniz ve sahibi -annesi olduğunu iddia ediyordu- kız ancak ikindiden sonra geldiler durağa. Ay parçam, çekingenliğini bir nebze atmış, merakı aynı kalmakla birlikte, ürkeklikten sıyrılabilmşti. Bu arada adını Pamuk koymuşlardı. Yaratıcılık konusunda sair mahlukata fark atması beklenen insanoğlu, bazen ne kadar sığ oluyordu. Pamuk nedir yahu? Kedi kedir, pamuk da pamuk, işte o kadar (istiare nedir biliyorum). Onunla mutlu bir yuva kurduğumuzda kendisine Nermin diyecektim. Pamuk gibi yumuşak manasında, Farsça. Aynı zamanda cümlesinin içinde kedileri en çok seven insan olan kütüphane memurunun adıydı Nermin. Az kalsın hepimizi kütüphaneye alıp ikinci bir kedili kütüphane kuracaktı ki, abus müdürü mâni oldu buna.

O gün akşama doğru geri geldiler, otobüsten indiklerinde Koca Saat gongluyordu. Evlerine kadar takip ettim onları, ama bu sefer hemen dönmedim. Pencerenin dibine tüneyip, ihtiyar, tül perdenin üstüne güneşliği çekene kadar içeriyi gözledim. Nermin, nesepsiz adıyla Pamuk, daha düne kadar kıyasıya eleştirdiğim bir işle uğraşıyordu. Diğer tüm kedilerin şapşallaşarak oynadığı yumak oyununu, can alıcı bir tatlılıkla, taklalar atarak, sıçrayıp ön ayaklarının üstüne düşerek sürdürüyordu.

Ertesi gün ikindiye doğru, bu sefer havuzdaki suya girip çıkarak duş almış ve güneşte kurulanıp, iyice taranmış olarak du-

rakta beklemeye başladım. Nermingil’den önce bir çift geldi durağa. İhtimal, ön ayaklarıma yaslanmış sfenksleri andıran vakur duruşum dikkatlerini çekmiş olacaktı ki, gelip benimle oynamak istediler. Hele yenge hanım, tuhaf çığlıklar atarak mıncırmaya çalıştı beni. Üstelik, “Ablacım yapma, bak beklediğim bir hanımefendi var. Beni böyle gayriciddi vaziyette görmesini istemem,” dememi, kendi dilinde kim bilir nasıl anladıysa, kocasını da kolundan çekıştırıp, zorla eğlencesine davet etti. Bir pençe attım eline. “Reisim lan ben! Hadi kızı geçtim, bizimkiler görse ne diyeceğim?” Kocası olacak kasıntı herif, karısının elindeki kan taşan çizige güya esefle baktıktan sonra üzerime yürüdü. Tam o sırada yengeniz teşrif etti. Yengenizi içine koydukları çantayı, bu sefer elinde taşıyordu genç kız. Çifte selam verdi. O ara öğrendim ki onun da adı Esra’ymış, Nermin’in boynuna kırmızı bir şal bağlamıştı.

Nermin, yeni ortamına büsbütün alışmış görünüyordu. Meraklı bakışlarının yerini, olabildiğince sevimli, insanları kendisiyle meşgul olmaya çağıran, daima oyun oynamayı özleyen bir ifade almıştı. Mavi gözlerindeki canlılık, yüzünün oturaklı bir karakteri çağrıştıran anlatımını, muzip ve sevimli bir hâle sokuyordu. Gelin görün ki bana bakışı, bir sokak kedisine -velev ki yıkanıp paklanmış olsun- atılan kayıtsız bakıştan farklı değildi. Otobüse binip gittiler.

O gül endam bir al şale bürünsün yürüsün
Ucu gönlüm gibi ardınca sürünsün yürüstün.

Bizim tayfa durumu anlar gibi oldu. Artık onlarla birlikte gezmiyor, bahçelerde düzenlediğimiz pati atma turnuvasına katılmıyor, çöplüklerde eşelenmeyip kuş avlayarak, çok zahmetli de olsa daha temiz öğünlerin peşinde dolaşıyordum. Üstelik uzun zamandır toplantı yapmadığımız için de biriken problemlere kulak asıyormuş gibi bir izlenim veriyordum.

Ne derlerse desinler, halkımızın içgüdüsel reflekslerinin çare olacağı dertlerin dışındaki sıkıntılarla ilgilenmeyi, bir süreliğine ertelemeye karar vermiştim. Her gün, imkân nispetinde bakımımı yaptıktan sonra durağa gidip Nermin’in gelmesini bekliyordum. Otobüse binip gittiğinde de geri dönene kadar yerim-

den ayrılmıyordum. Özellikle bu gidiş geliş arasında geçen zaman, Nermin’i görmemle tazelenmiş duygularımı da hesaba katarsak, durum tahlilinde bulunmak için bir fırsat sağlıyordu bana. Yeni strateji ve aksiyon planlarını hep bu zaman içinde kuruyordum. Her ne kadar apartman sakinlerinin saldırısına maruz kalıp dağılmak zorunda kalsak da en güzel sesli arkadaşlardan oluşturduğum bir koroyla Nermin’e serenat yapmak bu tahlil seanslarında aklıma gelmişti.

O günlerde enteresan bir şey oldu. Bir genç, durağa benimle aynı saatte gelip gitmeye başladı. Çok geçmeden bu delikanlının da Esra’ya âşık olduğunu anladım. Jilet gibi giyinen, saçları bakımlı bir gençti ama biraz şapşala benziyordu. Ben onun yerinde olsam, yani Nermin’le aramda duvarlar, güneş perdeleri ya da naylon bir yüzey olmasa böyle durur muydum? Gözlerinin içine bakıp bildiğim bütün şiirleri, şarkıları okurdum.

Gencin uğursuzluğu da sonradan ortaya çıktı. O hafta sonu Nermin’in sahibesi hastalandığı için evden çıkmadı. İki gün pencereden olsun göremedim Nermin’i. Duraktaki sabırsız bekleyişlerimiz esnasında içini bana döktü delikanlı. Mahalleye yeni taşınmış, Esra’yı görür görmez, benim Nermin’i gördüğümde yaşadıklarını hissetmiş. Onu görüp beğendikten sonra günlerini, huzursuzluk içinde geçen gecelerini uzun uzun anlattıktan sonra, “Tabii sen bunları anlamazsın,” diye bağladı sözlerini. Doğruyu söylemek gerekirse, beni anlayışsız biri zannetmesine gücenmedim hiç. Onu anlasam bile, anladığımı belli edecek, içine düştüğü sağır boşluktan çıkaracak bir işaret veremezdim. Yine de durumumuzu eşitleyen şeyin, sadece umut vaat etmeyen -şimdilik- bir duruma düşmemiz değil, ifade ettiklerimizin anlaşıldığına dair duyduğumuz şüphe olduğunu da kavradım.

Sonraki hafta durağa geldiğimde, genç duvara asılı bir ilanı okuyordu. Kaldırıma kadar gerileyip baktım ki, Nermin’in fotoğrafı var ilanda. Kötü şeyler olduğunu hissettim. Genç, ilanı dikkatle okuduktan sonra geriye dönüp, “Kedisi kaybolmuş,” diye mırıldandı. Beynimden vurulmuşa döndüm. Onsuz yaşamazdım.

Dursun Şimdilik

Çiğdem Yaral

E vde ses olsun diye açmıştı televizyonu, seyrettiğinden değil. Sigarasından bir nefes çekti, dumanı açık cama doğru üfledi. Sigarasını tutan parmaklarına gözü takıldı. Tırnaklarındaki kırmızı ojelerin bir kısmı çıkmıştı ama asetonu aramayı yeltenmedi.

“100 kişiye sorduk, en popüler 5 cevabı arıyoruz,” diye coşkuyla bağırdı televizyondaki sunucu. “Taşınmanın en zor tarafı nedir?” Bir buton varmışçasına önündeki sehpayaya vurup bağırdı. “Koli yapmak.” Anılarda boğulmak da diyebilirim, diye düşündü ama bu cevabın çıkmayacağına yüzde yüz emindi.

Kaçıncı olduğunu ezbere bilmiyordu. Bir öncekinin son olacağını iddia ettiği halde, işte yeniden taşınıyordu. Aslı aradığında bozuntuya vermemiş, tebdili mekânda ferahlık var demişti. Oysa zihinsel bir rahatlama evresinden çok uzaktaydı. Hiç olmazsa fiziki bir ferahlık için eskiyenleri atmanın iyi bir çözüm olabileceğine kanaat getirmişti. Sigarasından bir nefes daha aldı.

Eskileri atabilmek için önce anılarla mücadele etmek zorunda olduğunu biliyordu. Acıtanı da vardı, güldüreni de... Ucundan zorla hatırlananı, “Bunu da mı yaşamışım,” dedirteni, vazgeçilemeyi, artık bir an önce salıverilmesi gerekeni de vardı.

Anısı varmış, manevi değeri önemliymiş veya çocuğunun küçüklük oyuncakmış gibi şeyler annesinde kodlanmamıştı. Fazla gördüğü her şeyi atardı. Kim bilir hangi çocukluk travmasının, belki de evliliğindeki bir yaranın sonucuydu bu geçmişî biriktirememeler. Annesinin bu huyunu 11 yaşında, ilk kez ve de onunla son kez taşınırken tatsız bir deneyimle öğrenmişti. Babasının *ta Alamanıyalardan* getirdiği üçe dört, on iki parçalık canım yapbozları vardı. Türkiye’den alınanlara benzemezdi. Parçalar yırtulmaz, üstündeki lak göz kamaştırırdı. Sigarasından bir nefes daha çekerken hiç unutamadığı doru at yine gözünün önüne geldi. Gövdesi kahverengi, yelesi, kuyruğu ve bacak uçları siyah, şaha kalkmıştı. Yapar, bozardı; bozar, yine yapardı.

Sonuç, o ve diğerleri çöpte. “Eyvallah, ne yapalım benim de annem böyle idi,” diye düşündü sigarasını söndür-

rürken. Oldükten sonra bir iki parça ayırıp eşyalarını hunharca atmıştı. “Böyle isterdi rahmetli,” demişti şaşkınlıkla bakan konu komşuya.

Sigarasını ve çakmağını aldı, yatak odasına geçti. Bazanın altını sabah erkenden açmıştı ama anıların arasında boğulmaktan korkuyordu. Ezbere bildiği envanteri aklından geçirmeye başladı: “Dedemin Leica marka fotoğraf makinesi, anneannemin Beyoğlu’nda dolaşırken modaya uysun diye aldığı geniş kenarlı şapkası, eski bir sevgilinin Amerika’dan getirdiği hiç takılmamış Kızılderili küpeleri, oğlanın bebeklik kıyafetleri, çeyrek yüzyıl önce tedavül-den kalkmış Avrupa ülkelerine ait bozuk paralar, sağdan soldan toplanmış kibritler, artık içine sığma ihtimali olmayan saten gecelikler ve ömrünü doldurmuş bir evlilik-ten geriye kalan güpürlü bir gelinlik...”

İçinde ne olduğunu hatırlayamadığı lacivert bir poşet görünce merakı kamçılandı. Gözünü kıstı, yeni bir sigara yaktı, dumanı tavana bıraktı. İçindekini bir türlü kestiremedi. Ringdeki boksörler gibi bir süre gözünü kırpmadan poşete baktı. Poşet pes etmeyince, çömeldi, parmağıyla dürttü. Yumuşaktı. Onu da alıp salona geri döndü,

“Acaba eskisi kadar sık görebilir miyim artık onu,” diye sürdürdü kendi kendine konuşmasını delikanlı.

Sokak sokak dolaştım, bütün kaldırımları arşınladım, bakmadığım dam, girmedığım bahçe kalmadı. Onu bulup ait olduğu sıcak yurduna teslim etmeliydim. O gece bizimkileri tek tek uyandırıp, Nermin’in evinin önündeki kaldırımda topladım.

“Kardeşlerim! Bizler neredeyse hiçbir türe nasip olmamış bir birliktelikle, bir ideale baş koyduk. Akıl ve yürek sahibi olduğu iddiasındaki insanoğlunda dahi çok zor rastlanılan diğer-kamlık örnekleri sergiledik. Reisiniz olduğumu unutun!”

“Unutmamıza az kaldı zaten.” Sesini yükselten Sarman’dı. Onunla ağız dalaşına girip, son zamanlardaki davranışlarını göz geçirince beni alt etmesi oldukça muhtemel bir cepheleşmeye meydan vermemeliydim.

“Burada, sizden kardeşiniz sıfatıyla bir ricada bulunuyorum. Nermin’i, yani arkamdaki evin nazlı kızını bulmama yardım edin.”

“Daha düne kadar yerinden etmek istediklerimiz için, kalbin şimdi neden bu kadar yumuşadı?”

Soru, en beklemediğim kişiden, adını koymasam da reis olduktan sonra sağ kolum olarak görev yapan, onun öncesinde de sadık dostum olan Tekgöz’dü bu. Cevabı belli bir soruydu sorduğu ve asıl hedeflediği şey de reisliği hâlâ daha sürdürebilecek durumda olup olmadığını bizzat bana sorgulatmaktı. Ne söylersem söyleyeyim, kanaatleri ortadaydı. Kedi milletin iki-lem tanımaz tavrı bu kez, başlamamış bir devrimin öz evladının aleyhindeydi.

Kaldırımdan inip, sokak lambalarının sanki aydınlatmaktan ziyade karanlıgını aşıkâr ettiği caddede yürümeye başladım.

O gün bugündür yürüyorum. Nermin’i gördükten sonra farkına vardığım boşluğun, bu sefer onun yokluğunda giderek daha da dipsizleşmesine katlanarak onu arıyorum. Bana öyle geliyor ki Nermin’i bir gün bulsam bile, bulamamakla cezalandırılmış bir günahkâr gibi aramaya devam edeceğim.

kanepeye boşalttı.

Poşetten eşi olmayan eldivenler döküldü. Belli ki bir önceki taşınmada *dursun şimdilik* demişti. Bu geride kalan tek eldivenler birbiriyle asla eşleşmiyor, ya benzerini alırsam ve onun da tekini kaybedersem sorusu aklımdan hiç çıkmıyordu. Özetle, atamıyordu.

“Samet ne derdi,” diye düşündü. Dışarısı evden soğuksa, e kış hali, eldiveni evde gideceksin ki, içi ısınsın, elin dışarıda üşümesin. O ise “Üşürsem sevgilimin elini tutar onun cebine sokarım,” diye düşünürdü. Evliliğini zorla evde giydirilen eldivenler bitirmedi elbette ama eldivene bakışı, hayata bakışından farklı değildi.

Elinde tuttuğu düz siyah eldivenin diğer tekini nerede kaybettiğini ne kadar uğraşsa da hatırlayamıyordu. Faydası olur diye sigarayı körükledi. Bir gün çiftini bulma olasılığı en yüksek onda var, diye düşünüp kenara koydu.

Mor olanını bir gece yarısı tramvayda düşürdüğüne adı gibi emindi. Kafası biraz güzelken eldivenleri çantaya koyduğunu sanmış, inmek için ayağa kalkınca kucağında kalan yere düşmüştü. Yanında oturan teyze tramvay hareket ettikten sonra camdan mendilini sallıyor sanmıştı da sabah eldivenin tekini bulamayınca anlamıştı durumu.

Bir tane de kahverengi deri, bilekleri tüylü sık eldiven teki var. Giydiğinde ona hanım hanımcık bir tarz kattığı için şık yemeklere veya klasik müzik konserlerine giderken takıyordu. Yılbaşı hediyesiydi hoş bir adamın. Üzülmüştü teki gidince. “Eldiven gidince, adam da gidivermişti. Tesadüf işte,” diye aklımdan geçirdi. Devam etmeden önce sigarasından son bir nefes daha aldı.

Bir tane de yeşil tek vardı. Küçük. Oğlanın sekiz on yaşlarında giydiği. Hiçbirini atmamış, bunu mu atacaktı? Daha neler! Eldiveni avucuna koydu, sevdi, öptü. İki parmağını içine sokup, el salları gibi yaptı. Elindeki sigara kokusu eldivene sinmesin diye hızlıca çıkarttı.

Topu topu dört eldiven teki. Ne kalabalık yapacaktı insanın hayatında. “Şimdilik yine dursunlar,” diye içinden geçirdi. Hepsini üst üste koyup rulo yaptı, yeni bir poşet bulup sardı. Sigarasını söndürdü, bazanın altını toplamak için yatak odasına yöneldi.

Yedinci Küçük Şey

Elif Çetin

A rnavut kaldırımlı bu dar sokağa gece çöktüğünde, evlerin birbirine doğru eğilip onun hakkında fısıldaştıklarını duyuyorum. Her gece aynı saatte önlerinden geçen bu adamın kim olduğunu, daha da önemlisi, adımlarını böylesine ağırlaştıran şeyin ne olduğunu merak ediyor olmalılar.

Evler onu konuşadursun, sokak lambası karanlığı yumuşatan cılız sarı ışığıyla onu her gece aynı yerde bekliyor. Adamın adımları sarı ışığın yere çizdiği çembere girince kesiliveriyor.

Üzerindeki rengi solmuş ceketin yakasını yukarı kaldırıp derin bir iç geçiriyor. Ceketinin iç cebinden çıkardığı sigarasını titrek bir kibrit aleviyle yakıyor. Sokak lambasının direğine yaslanıyor; yaslanmaktan da öte, bir omuz temasıyla vücudunun tüm ağırlığını, yorgunluğunu ona yüklüyor. Hiç acelesi yok sanki, sigarasından her nefes çekişinde bir mucize bekliyor, bir şey olsun istiyor, güzel bir şey. Sigarasının dumanı savruldukça savruluyor ve o beklediği güzel şey gerçekleşmeden sigarası bitiyor. Sonra aynı yorgun adımlarla, gideceği yere varmak istemezcesine uzaklaşıyor sokak lambasından ve ben gözden kayboluncaya kadar izliyorum onu.

Ben... Sokak lambasının tam karşısındaki pencerede-yim. Ben, pencerem, penceremin önündeki küçük masam ve vücudumun şeklini almış koltuğum... Pencerele-rin ışıkları sö-nüp insanlar uykularına çekildiklerinde tek sokak lambasının ışığı kalıyor yolda, bir de ben pencere-min önünde. Yolun iki kenarında tespih taneleri gibi sıralanmış taşlar var ya, onlar gibi sabit bir parçasıyım bu sokağın. Seyrediyorum... En çok da gece hep aynı saatte kapımın önünden geçen adamı, adamın sağ yanına bıraktığı gölgeyi...

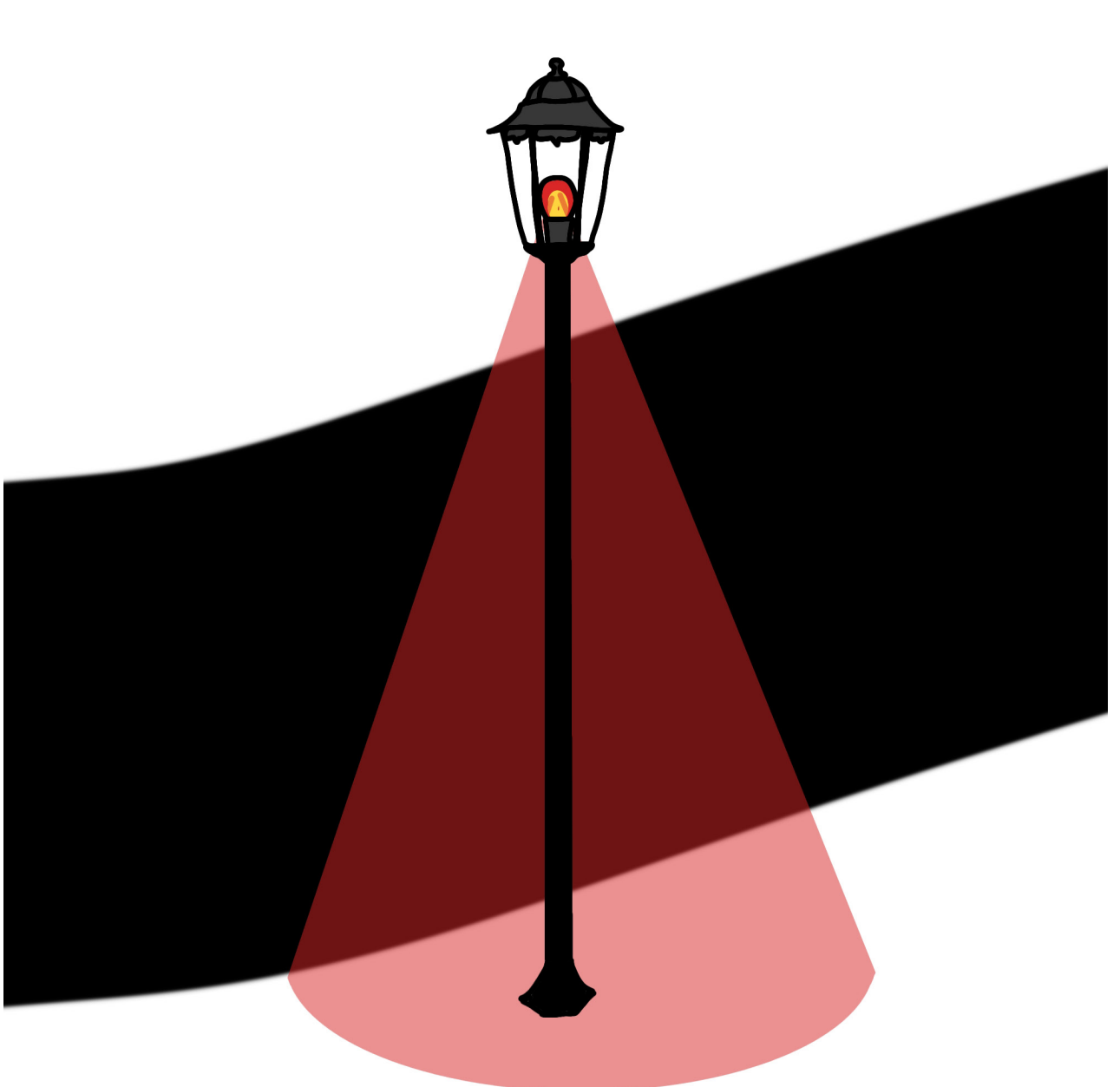
Biliyor musun, onun hakkında bir öykü bile yazdım. Yalnız yaşayan, evine gittiğinde lambasını bile açmadan bir iki sigara daha içip kendini soğuk yatağına bırakan bir adam olarak döküldü kalemimin ucundan satırlara. Sonra dedim ki yalnız olmasın bu adam. Onun yolunu gözleyen bir nefes olsun; hasta bir anne mesela. Bu senaryoda adamın adımları yapışıp kaldı kaldırım taşlarına. Olmaz, dedim, bir kadın olmalı evde; onu karşılayacak, sarıp sarmalayacak. Güzelce bir kadın çizdim, evin başköşesine oturttum. Nereden bilebilirdim ki kadın kapıyı açınca bakışlarının birbirine değmeyeceğini, soğuk hitapların duvarlarda asılı kalacağını. Dönüp dönüp okudum öykümü, içine onda gördüğüm kasvetten başka şeyler eklemek istedim. Belki biraz mutluluk, belki de ümit... Yürüyüşünde, omzunu sokak lambasının direğine yaslayışında, sigara içişinde, havaya savurduğu dumanda farklı bir şey görmeyi bekledim. Bekledim. Ne o değişti ne de öyküm. Çok sıkıldım öykümden, öykümün kasvetinden. Beklemek yerine yeni bir yalnız adam yaratmaya karar verdim öyküm için ama bu sefer biraz umutlu.

İçimde yaramazlık öncesi kıkırdayan muzip bir çocuğun uyandığını hissediyorum. Bu gece diğer gecelerden farklı olmalı. İkimiz için de. Hatta sokak lambası bile nasibini almalı bu farklılıktan.

Aklıma beni heyecanlandıran bir plan geliyor; bu sefer yazdığım öykünün içine adım atıyorum sanki. Zarfın üzerine büyük puntolarla yazıyorum. “Hey, sigarasını içen yalnız ve yorgun adam, bu mektup senin için.” Hepsi bu kadar değil tabii ki. İçine kısa ama etkileyici bir şey yazmalıyım. En iyisi bir şiir. Şiirin büyüsü bu gece eşlik etmeli bize. En güzel yazımla, özene bezene ona özel bir dörtlük yazıp zarfın içine koyuyorum.

Pijamalarımla çıksam olur mu sokağa? Kim görececek ki... Olmaz, öykünün kurgusuna ters. “Çıkar şu pofuduk terliklerini ayaklarından, üstüne de düzgün bir şey giy işte,” diyorum kendime. Söylemesi kolay. Kalın mı giyinmeliyim, ince mi? Etek mi, pantolon mu? Of çok karıştı aklım. Dolabı açıp elime ilk gelen şeyleri geçiriyorum üzerime; pijama olmasın da ne olursa olsun.

Her gece pencerenin ardından sokağı izleyen ben, sokaktayım şimdi. Aklım biraz rahat koltuğumda kalmadı

değil ama gecenin ıssızlığında sokağın sadece bana aitmiş gibi görünmesi hoşuma gidiyor; hatta bu duygu beni biraz şımartıyor. Oyalanmaya vakit yok, az kaldı gelmesine. Zarfı sokak lambasının direğine yapıştırıp kendime onu rahatlıkla izleyebileceğim bir köşe buluyorum. Buradan ayak seslerini daha yakından işitebilir, belki yüzünü görüp kokusunu bile duyabilirim.

Uzaktan geldiğini görüyorum. Yavaşlıyor ve lambanın yanında duruyor; ceketinin iç cebinden sigarasını çıkarıp yakıyor. Uzun bir nefes alıyor; şimdi omzunu yaslayacak direğe. Yaslamamasını, zarfı fark etmesini diliyorum ama o, her geceki gibi bırakıyor kendini direğe. Omzunu yasladığı o yerde zarf da adamın bezgin bekleyişine daha fazla dayanamamış olmalı ki birkaç esintiyle kendini bırakıyor yere, adamın ayaklarının dibine. Eğilip zarfı alıyor yerden. İlk farklılık, ilk küçük şey... Zarfın üzerindeki yazıyı okuyor. İkinci küçük şey... Kendisi farkında değil ama dudağının kenarına sıkıştırdığı sigara yere düşüyor. Üçüncü küçük şey... Önce etrafına, sonra da evlerin pencerelerine bakıyor tek tek. Dördüncü küçük şey... Rutini bozmak onu tedirgin etmiş olmalı ki bir süre zarfı evirip çeviriyor, bana göre uzun, belki ona göre kısa süren bir bekleyişin ardından zarfı açıyor. Beşinci küçük şey... Şiiri okuyor. Altıncı küçük şey...

*“Rengini kendin seç bu gece,
Adımlarının yükünü bırak sokak taşlarına,
Savur sigaranın dumanını,
Yeniden başlasın dünya.”*

Ne olacak şimdi? Gözlerimi kısıp dikkatle bakıyorum sokak lambasının aydınlattığı yüzüne. Yedinci küçük şeyi -küçük şeylerin en büyüğünü yani- orada görmeyi arzuluyorum. Bir süre daha elindeki kâğıda baktıktan sonra ışık çemberinin dışına çıkıp bir iki kısa adım atıyor kendi etrafında. Ellerimi yüzüme kapıyorum; tek gözümle, ara-

lanmış parmaklarımdan izlemeye devam ediyorum. Kâğıdı katlayıp zarfın içine yerleştiriyor. İki parmağının arasına sıkıştırdığı zarfı omzundan geriye doğru umursamaz bir hareketle fırlatıp yoluna devam ediyor. Zarf sokak taşlarının arasına sıkışıp kalıyor.

Şiir ve yalnız adam aynı sokakta ama farklı yönlerde yol alıyorlar şimdi. Peki ben, pencerenin dışındaki kadın? Evime gidip koltuğumun güvenli oyununa yerleşmeli, kalın perdemi tülün üzerine çekip kasvetli bir öykü daha yazmalıyım bu yalnız adam için. Belki de unutmalıyım. Yere çömelip başımı dizlerimin arasına sıkıştırıyorum. Sürüklenen adımların sesi kulaklarımdan uzaklaştıkça beynimdeki yankısı çoğalıyor. Haydi, bitsin artık. Bir boşluğa düşmüşçesine kesiliveriyor adım sesleri. Bu kadar kısa sürede sokağın köşesini dönmüş olamaz. Beynim her zamankinden hızlı çalışıp bir sürü ihtimal sıralıyor. Birkaç saniye içinde tekrar başlıyor. Yine sürüklenircesine ama biraz daha hızlı ve bu sefer gölgesini sol tarafına almış. Mırıldandığını da duyuyorum. Tam bir mırıldanma hali değil de ağzının içinden konuşma, bir homurdanma sanki. Gözlerimi sıkıca kapatıp ileri geri sallanmaya başlıyorum. Açma gözlerini, sakın açma. Açtım bile. Sokak lambasının önünde durup etrafına bakınıyor. Eğilip sokak taşlarının arasına sıkışmış zarfı alıyor ve hızla ceketinin iç cebine yerleştiriyor. Gökyüzüne bakıyor, ardından her gece yürüdüğü taşların üzerinde adımlarını sürüyerek yoluna devam ediyor.

Adımlar sokaktan tamamen silinene kadar bekliyorum. Çömeldiğim yerden kalkarken eteklerim hışırıyor. Biriktirdiğim kasvetli yalnız adam öyküleri ceplerimden saçılıyor yerlere. Uzanıp almıyorum.

Farelerin de Hayal Kurabildiği Tespit Edildi

Tuğçe Arı

Son zamanlarda öğün atlamayı iyice huy haline getirdiğinden evdeki en küçük beden eşofmanın beli bile geniş gelmeye başlamıştı. Ya da son zamanlarda sürekli onu giydiğinden lastiği gevşemişti. Yine onu giyecekti. Dolapta üç farklı rengi duran çizgili polo yaka tişörtlerden en koyu tonlusunu başından geçirdi. Aynaya bakmadan vestiyerdeki siyah deri el çantasını aldı, sandaletlerini ayağına geçirip trabzanlara tutunarak merdivenlerden indi.

Aysel olsa ona eşlik ederdi.

Yeniden her şeyi yalnız başına yapıyor oluşu gençliğini hatırlattı. Aysel'den önce o kadar kendi başınaydı ki, Aysel bu ürkütücü ıssızlığa adım atmaz diye çok korkmuştu. Yengesi ile abisini Aysel'i istemeye ikna ettiğinde, istemeden birkaç gün öncesinde yuva kelimesine karşılık geldiğinden bile emin olamadığı bu evde kalmak için izin istemişti. Abisi gönülsüzce kabul etmişti. Hem işi hem evi olmuş fırının üst katındaki odadan üç beş parça eşyasını toplayıp istenmediğinden emin olduğu eve, sırf üzerindeki ıssızlık uğultusunu bastırması için geçmişti.

Abisinde kalmaya başladıktan iki üç gün sonra yengesi müjdeli haberi vermişti.

“Aysel'in ailesinden haber geldi, görücüyü kabul etmişler. Cuma günü bekliyorlar.”

Yıllar sonra Aysel'in annesi o cuma gününden “Yengesi kapıda dilimiz bağlansın diye ipe düğüm atarak girdi yoksa ben gül gibi Aysel'im verirdim bunlara,” diye bahsetmişti.

Rahmetli yengem yapmış mıydı gerçekten böyle bir şey? Yaptıysa mekânı cennet olsun, diye geçirdi içinden. Çünkü onun sayesinde Aysel ile dünyası cennete dönmüştü. Bu sabah yumurtalı ekmek yapmaya karar verdi. Aysel'in yaptığı gibi, somun ekmek ile yapacaktı. Menekşe Sokak'taki somun ekmek fırınına doğru yürüdü.

Kendi çalıştığı fırını hatırladı. Sık sık sinir sıkışması yaşadıkdan sonra ağır işler yapması doktor tarafından yasaklanmıştı. Mecburen işinden ayrılmalıydı. Aysel'le yaptığı emeklilik hayallerinin hiçbirini gerçekleştiremeyeceği için ölene kadar çalışmayı kafaya koymuştu ama fırında iki kez fenalaşınca patronu bu durumu görmezden gelemeyeceğini söylemişti.

Mecburdu.

Puşt, diye mırıldandı. O fırını şubeleri olacak kadar büyüten bendim. Babası ölünce bu züppe kendini bir şey sandı tabii. Ustamı da severdim ama çocuk yetiştirememişti işte. Benim bir oğlum olacaktı ki görecekti çocuk nasıl yetiştirilir.

Aysel'le yuvaları öyle şendi ki, bu şenliği daha da büyütmek için bir çocukları olsun çok istemişlerdi. Aysel de çok isterdi ama herkese, “Allah bütün sevgimizi birbirimize verelim istiyor, o yüzden çocuğumuz olmuyor,” derdi.

Benim tembelliğimden olmuyormuş çocuğumuz, benim kıran giresicelerim yeteri kadar hızlı hareket etmediğinden. Aysel'im incinmeyeyim diye bir kere bile konuşmadı bu konuyu diye geçirdi içinden.

“Hoş geldin Zekai amca, ne zamandır uğramıyordun?”

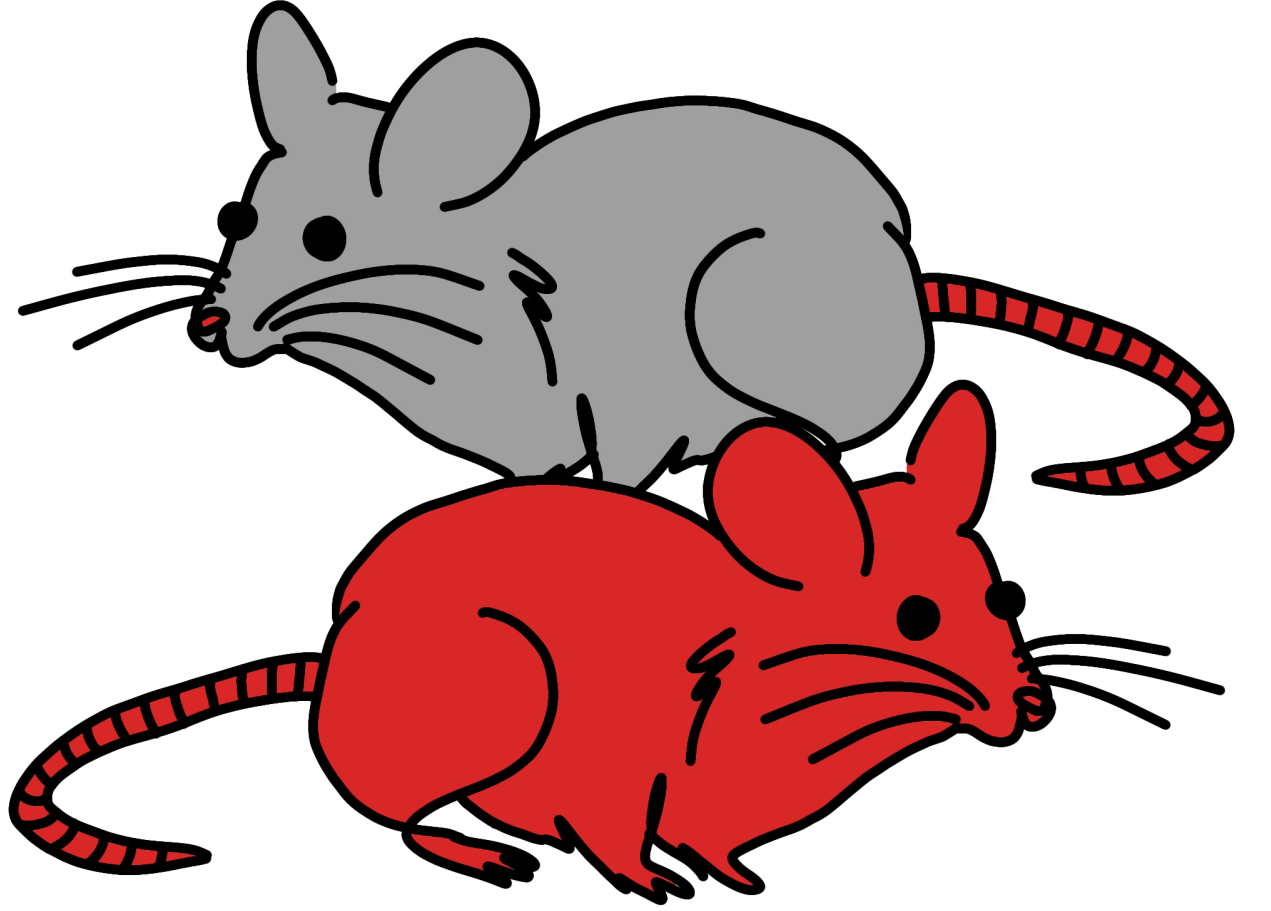
“Kolay gelsin Ahmet oğlum. Tek kişi olduk artık ne aş ne ekmek yenmiyor ki. Bir ekmek alayım, yumurtalı yapacağım.”

Ahmet önceden poşetlenmiş ekmeklerden birini aldı. Daha geniş bir poşete yanına bir simit de ekleyip uzattı.

“Simit benden Zekai amcam, afiyet olsun.”

Mahcup bir gülümseyişle parayı uzatıp poşeti aldı. Fırından çıktı. Yandaki büfenin önünde durup gazetelere göz attı. Bulmaca eki en fazla olanı alacaktı. Seçtiği gazetenin sağ alt köşesindeki küçük bir haber dikkatini çekti:

FARELERİN DE HAYAL KURDUĞU TESPİT EDİLDİ.

Merakla gazeteyi aldı, parasını ödeyip eve doğru yürümeye başladı.

Dikkatini çeken haberin tamamını okumak için sayfa sayısına bakmaya çalıştı. Aysel ona gazete okumasını çok severdi. Sabahları iş dönüşü muhakkak gazetesini alır, en ilginç haberden başlayarak sanki spikermiş gibi okurdu.

Gazetede ki haberin sayfa numarasını buldu. Yolun kenarında yürürken sayfayı açtı ilk cümleyi okudu:

“Bilim insanları, farelerin yalnızca düşüncelerini kullanarak yollarını bulabildiklerini tespit ettiler, bu da kemirgenlerin bir tür hayal gücüne sahip olduklarını öne sürüyor.”

Acaba onlardan birinin de benim kadar güzel bir Aysel'i var mıydı? Gecesinde birlikte girdiği yataktan sabahına soğuk bedeniyle uyandığı. Onunla yeniden konuşabilmek için aklını yitirmek istediği ama bir türlü deliremediği. Masasında otururken gördüğü her şekle ondan işaret midir acaba diye anlamlar yüklediği. Baktığı her yerin günbegün Aysel'ine dönüştüğünü hayal eden bir fare var mıydı? İnce kabuklu mandalınanın, iri taneli zeytinin, mart ayı nergisinin, kırmızı çiçekli sürahinin, iyi çırpılmamış ayranın, dalgalı saçlarıyla salınan mavi elbiseli küçük kızın, hepsi hepsinin yavaş yavaş Aysel'ine dönüşüp onunla konuştuğunu hayal edebilir miydi bir fare?

Arkadan gelen korna sesiyle irkildi. Gazeteyi katlayıp yolun kenarında yürümeye başladı. Bilmem kaçınıcı kez bu kaldırımları söküp yapıyorlar, diye geçirdi içinden. Bu asfalt yolu bu mevsim üçüncü döküşleri. Niye? Herkes biliyor niye olduğunu da artık kimsenin yanlışla yanlış deme mecali kalmadı.

Bizim gençlik yıllarımızda yolda yürüyen küçük çocuk bile kurtarılabilecek bir gelecek olduğunu düşünür buna inanırdı. Zamanla ellerimizde ufalandı bu inanç gerçi ama olsun.

Bunları düşünürken güneşin kendini iyiden iyiye hissettirdiğini fark etti. Sıcaktan bunalmaya başlamıştı. Elindeki gazete ile yüzünü güneşten koruyarak evine çıkan sokağın köşesini döneceği sırada ayağı sökülmiş kaldırım taşlarından birine takıldı.

Sendeleyerek öne doğru iki adım attı. Sağ ayağı, dünya üzerinde ait olacağı hiçbir yer bulamamış gibi kocaman bir

boşluğa bastı. Daha sonra bütün vücuduyla on beş metrelik rögar çukuruna yuvarlandı. Bedeni bir daha hiç yeryüzüne kavuşamayacakmış gibi uzun süren bu düşüşü tamamladığında sırtının çarptığı sert zemini hissetti.

Ne olduğunu, nasıl düştüğünü, nerede olduğunu anlamaya çalıştı. Yaşananlar kendi hayatına ait bir şey değilmiş gibi hissetti. Gerçeklik algısını yitirmiş gibi etrafa bakınmaya başladı. Az önce tepesinden birkaç santim yukarıdaymış gibi duran güneş burada çok uzaktı. Kalkabilecek gibi ellerinden destek almaya çalıştı. Parmak uçlarından omzuna kadar bütün kemikleri ufalanmış gibi sızladı. Yardım isteyecek birini bulabilmek umuduyla gelen seslere kulak kesildi.

Yakınlardan tiz, ciyaklamaya benzer sesler duydu. Burundaki berbat koku başını döndürüyor, kafasından akan kanın ılıklığı midesini bulandırıyor.

Tiz sesin yavaş yavaş yaklaştığını ve çağlarmışçasına çoğaldığını fark etti. Gözlerini yavaşça sesin geldiği yere doğru çevirdi. Kolundan göğsüne doğru yürüyen fareyi gördü. Kendince hızlı adımlarla, gideceği yeri çok iyi biliyormuş gibi ilerliyordu.

Bugün o gün mü?

Yüzünde henüz kullanabildiği kasları yamuk bir gülümseme oluşturdu.

“Aysel'imize kavuşacak mıyız ikimiz de?”

Fare, göğsünün tam ortasında yavaşlayıp etrafına bakındı. Gideceği yeri birden hatırlamış gibi yeniden göğsünün sol tarafına doğru yürümeye başladı. Zekai, vücudunun her yerinde hissettiği ağrılarla yaşadığı durumun gerçekliğini kavradı. Yukarıdan bir ses duymaya çalışmaktan vazgeçti. Seslenmek istediği kimse yoktu. Sesini duyurmayı istediği tek kişiyi iki yıl önce kaybetmişti. Şimdi yeniden ona sesini duyurmaya gidiyordu.

Gözlerinin kararmaya başladığı sırada farenin sol kolunda yürüdüğünü hissetti. Sol elinin parmak uçlarında başka bir farenin beklediğini fark ederken gözleri yavaş yavaş kapanıyordu.

Kavuşulmadık Aysel kalmayacaktı.

Sözün Düğümü

Oğuz Kağan Aydos

A rnavut kaldırımlı dik yokuşun köşesinde, yaşlı çınar gölgesinde Rasim oturuyordu. Tabure her hareketinde gıcırıyordu. Önündeki yeşil boyalı ahşap sandığın kapağı açıktı. Sandığın üzerinde, tuşları sararmış ağır daktilo duruyordu. Şeridi kırmızı ve siyah iki renge bölünmüştü. Mürekkebin nemli kokusu fırından yeni çıkan sıcak ekmek buğusuna karışıyordu.

Sokak sessizdi. Hava durgundu, yapraklar kımıldamıyordu. Yokuşun yukarısında sarı köpek, gölgenin bittiği taş duvara yaslanmış uyuyordu. Rasim parmak uçlarıyla şerit makarasını çevirdi. Parmakları mürekkep lekesi içindeydi. Lekeler, matbaa kalfalığından kalan kalıcı izlerdi.

Rasim resmi dairelere verilecek dilekçeler yazmazdı. İmar müdürlüğünün, tapu kadastro nun kapısından geçmeyen yazılar kaleme alırdı. İnsanlar yarım bıraktıkları kavgaların dilekçesini yazdırmaya gelirdi. Boğazda düğümlenen, geceleri uykudan uyandıran, içte çürüyen son kelimeyi kâğıda döküp kurtulmak için.

Adımların sesi yaklaştı. Aşınmış kunduraların taşlara sürtünme sesi durgun havada netti.

Gelen adam durdu. Ceketı lacivertti, dirsek kısımları parlamıştı. Alnını buruşuk mendille sildi. Gözlerini daktilonun tuşlarına dıkti.

“Yazıyor musun?” dedi adam. Sesi çatlaıktı.

“Söyle yazalım,” dedi Rasim.

Adam yutkundu. Bakışlarını karşıdaki eski ahşap konanın pencelerine çevirdi.

“On iki yıl evveldi,” dedi adam. “Kurtuluş’ta, ara sokaktaki manav dükkânının önünde Cemil ile karşılaştık. Aramızda boş tahta kasa duruyordu. Cemil yüzüme baktı, ‘Sen zaten hayatın boyunca hep başkalarının gölgesine sığındın’ dedi.”

Rasim daktiloya beyaz kâğıt taktı. Merdaneyi çevirdi. Gıcirtı sokağa yayıldı.

“Sonra?” dedi Rasim.

“Sustum,” dedi adam. “Tam ağzımı açtım, kasap dükkânından kaçan koyun sokağa daldı. Ortalık karıştı. İnsanlar bağırıştı, gülüştü. Cemil kalabalığa karıştı, gitti. Laf havada asılı kaldı. On iki yıldır o cümle nın ağırlığıyla yürüyorum. Ne vakit aynaya baksam Cemil’in kibirli sesi kulağımda çınlıyor.”

Rasim tuşlara dokundu. Tuşlar kemikli tıkırtılarla kâğıda indi.

“Cemil lafı söylerken sesinde ne vardı?”

“Horgörü,” dedi adam. “Bir de manavın çürük meyve kokusu geliyordu burnuma.”

Rasim daktilonun şeridini kırmızı tarafa kaydırırken, “Horgörü” üzerine bir süre düşündü. Öfke kırmızıyla, si tem siyahla yazılırdı. Parmakları tuşların üzerinde hızlandı.

Tık. Tık. Tık.

“Muhatabın adı?”

“Cemil Kara,” dedi adam.

Rasim başlığı yazdı: *Müşteki: Necati Demir. Muhatap: Cemil Kara. Konu: Gölge İthamının İadesi Talebidir.*

Necati şaşkınlıkla baktı. “Resmi dilekçe gibi mi?”

“Sözün hukuku vardır,” dedi Rasim kafasını kaldırmadan. “Resmiyete dökülmeyen husumet, havada asılı kalır. Kâğıda giren öfke ise disipline kavuşur, sahibini zehirlemekten vazgeçer.”

Yazmaya devam etti:

“...muhatabın müştekiye tercih ettiğı ‘başkalarının gölgesine sığınma’ iddiası hükiümsüzdür. Müşteki Necati Demir, ömrü boyunca gölge aramış değıl; muhatabın yarattığı karanlıktan sıyrılmak üzere kendi ışığına yürümüştür...”

Necati’nin yüzündeki çizgiler yavaşça gevşedi. Gözlerini daktilodan çıkan satırlara dıkti. Harfler yan yana dizilmiş, on iki yıllık vükü kâğıdın üzerine aktarmıştı.

“Al,” dedi Rasim. Kâğıdı merdaneden sıyrarak çıkardı. Kuru ses çıktı. “Bunu sakla. Gidip Cemil’in yüzüne oku. Bulamazsan kapısına bırak. Söz sahibini bulur.”

Necati kâğıdı aldı. Parmakları titriyordu. Ceketinin iç cebine yerleştirdi, yokuş aşığı sessizce yürüdü.

Sokak tekrar sessizliğe gömüldü. Rasim yeni kâğıt taktı. Bu kez gelen Süreyya Hanım’dı. Elinde solmuş kadife kutu vardı. Kutunun içinde annesinden kalan eski yeşil taşlı yüzük duruyordu.

“Kardeşim Nermin,” dedi Süreyya Hanım, taburenin yanına çömelerek. “Beş yıl evvel vefat etti. Son nefesinde bana baktı, ‘Yüzüğü sen çaldın’ dedi. Sustum. Can çekişen insana cevap verilmez diye sustum. Beş yıldır yeşil taş parmağı mı değıl, ruhumu acıtıyor. Nermin toprakta, ben hayatta. Bu kavgayı nasıl bitireceğiz?”

Rasim şeridi siyah tarafa aldı. Sitem siyahtı.

“Nermin yüzüğü sever miydi?” diye sordu Rasim.

“Çok severdi,” dedi Süreyya Hanım. “Annemin en çok beni sevdiğini düşünürdü. Yüzük sadece bahaneydi.”

Rasim yazmaya başladı:

“...muhatap müteveffa Nermin’in gıyabında tescil edilen itham baksızdır. Müşteki Süreyya, kız kardeşinin kalbindeki sevgi noksanlığını yeşil taşlı yüzükle kapatamayacağını bildiğinden sessiz kalmayı tercih etmiştir. Hakikat, taşın ağırdır...”

Süreyya Hanım kâğıdı aldı, göğsüne bastırdı. Gözlerinden süzülen yaşlar çınarın yapraklarından düşen su damlaları gibi sessizce kâğıda damladı. Teşekkür etmeden, hafiflemiş adımlarla uzaklaştı.

Güneş yokuşun arkasında kayboluyordu. Hava soğu-

muştı. Sokağın köşesindeki fener yandı, sarı ışığı mermer tezgâha vurdu.

Rasim ellerini ovuşturdu. Sandığı kapatacaktı ama durdu. Yazı makinesine boş kâğıt taktı.

Kendi yarım kalmış davası vardı.

Yıllar evvel, köhne matbaada çıkarken, ustası Süleyman parmağındaki mürekkep lekelerine bakıp şöyle demişti: “Sen sadece başkalarının sözlerini basarsın Rasim. Senin kendi cümle n hiç olmayacak.”

Süleyman Usta çoktan ölmüştü. Matbaa kapanmış, makineler eritilmişti. Ama cümle Rasim’in zihninde asılı kalmıştı.

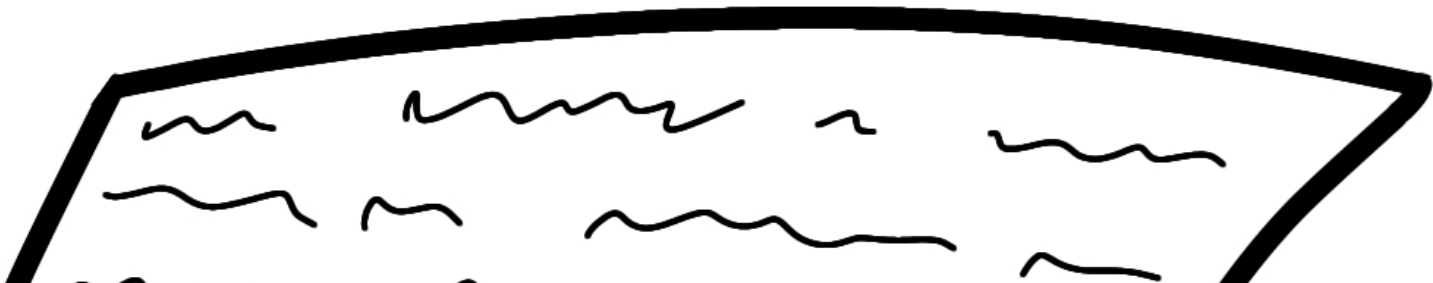
Rasim tuşlara bastı. Bu kez yavaş, kendinden emin vuruşlarla yazdı:

Müşteki: Rasim. Muhatap: Müteveffa Matbaacı Süleyman. Konu: Kendi Cümlesini Bulan Çırağın Beyanıdır.

“...muhatabın kehaneti boştur. Müşteki Rasim, ömrü boyunca başkalarının sözlerini kâğıda dizmiş olsa dahi, her harfin ağırlığını parmak uçlarında hissederek kendi lüğatini inşa etmiştir. Söz, onu basanın değıl, hissedenindir...”

Rasim kâğıdı çıkardı. Katlamadı. Ahşap sandığın üzerine, açıkta bıraktı. Makinenin kapağını kapattı. Taburesini içeri aldı.

Yokuş sessizdi. Sarı köpek gitmişti. Kâğıt, sokak fenerinin sarı ışığı altında, kendi cümlesiyle baş başa kaldı.

Yuvarlağın Köşeleri

Yeşim Öz

Kapı aralığından salonu taradım. Bugün, bir zamanlar babamın atölye, dedemin mahzen olarak kullandığı hem sokağa hem salona açılan bu odadan dışarı çıkmayacaktım, kararlıydim. Salondaki söylenmeler zigon sehpadan sekip turlarken yapamadım, eşikteyken annemin söylenmeleri sıklaştı.

“İllaki çıkacaksan şu odadan, bir selam ver gelene gide-ne, öyle sıvışma hemen kapıdan ama postunu yayıp kalma bak saatlerce, büstün de bir gün eksik olsun şu kanepe-den.”

Yumuşak deriden yapılmış misafir terliklerini dizme bahanesiyle hole çıktığımda bu kez anneannemin uzamış kaşlarına diktim gözümü.

“Çıkıp bir dolaşsan mı kızım, anacığının sözünü dinlesen, başka zaman olsa oking buking dağ taş gezersin, evini hamam, kendini külhan edersin.”

“Trekkingler de bayram tatilinde anneanne.”

“Yürümenin de tatili olur muymuş bir yaşıma daha girdim.”

Oldum olası bayramları zaten sevmem, bir de üzerine bu bayram şu odaya tecrit edilmişim, cinlerim mesaide bana ilişmeyin diye söylenirken günler öncesinden gazeteyle parlatılan camlar, ikinci vakti sağdan gelen lodosun bıraktığı tükürük yağmurlarıyla ıslandı. Büyüklerden biri, “Kurbanın gözü yaşlı görüyor musun bak” diye mırıldandı. Anneannemin stadyum valisi gibi salondan geçişi beni yordu, pencereyi araladım, gökyüzüyle de göz göze gelmek istemedim. Çiçeklere diktim gözümü. Annemin herkesi çoğaltma sevdasından çiçekler de nasiplenmiş belli ki. Annem üşenmemiş, yumurta kabuğu ezmiş zorla saksıya oturtulan şu kırsal çiçeklere. İlk iş günümde eve orkide getirdiğim o akşamı hatırladım. Orkide de ev halkı da birbirinden pek hazmetmemiş olacak, kredi kartı ekstresi daha gelmeden orkide perde dibine aforoz edilmişti. Dayımlar arabayı yanaştırmaya çalışırken perdeyi çektim. Dayımlar, uzak kuzenlerim ve bayramdan bayrama akraba olduğumuzu hatırladıklarım salonu doldurduğunda ben mahzen odada kendime çoktan bir köşe buldum bile. Kendimi eylemek için salondaki muhabbete dayadım kulaklarımı. Nereden akraba olduğumuzu unuttuğum bir teyze sordu ilk beni.

“Senin kız nerelerde yine, yurt dışında mı?” Yeni gelinlerden biri lafına laf ekledi sonra.

“Eşiyle ülke ülke ayırdığı fotoğraflarını da hep kaldırmış, kızınız iyi değil mi? Biz takipleşiyoruz da onunla.”

Kirli sepetine gelişigüzel bırakılmış siyah çorap gibidir annem şimdi. Annem sesini birden yumuşaltırdı. Kızım boşanma sürecinde demedi, kızım anneannesinden kalma yaşlılık beni gibi çıkmış şu şekilsiz odada, cinleriyle bir köşede oturuyor demedi, kızım çocuk istemediği için dünyanın en anlayışlı eşini terk eden kendini bulmak için dağa taş çıkkan bir keçi demedi, ah biz ne çileler çektik de yemiş patates gibi yaşlanan şu adamlara bunca yıl katlandık ama kızım işte, o hayat şımarığı, demedi. Annemin ağzından şerbetli yalanlar aktı tatlı tatlı.

“İyiler iyiler, damat tarafının akraba ziyaretindeler, yetişebilirse birazdan burada olur kızım, gelecek misafirimizle ancak kızım iyi İngilizce konuşur, yoksa nasıl anlaşacağız gelecekle; Türkçesi de pek yokmuş garibin.”

İngilizce bilmek hâlâ bizim gibi evlerde lordluk derecesinde bir makam. Annem yabancı dil filini öne sürdü, okulu zar zor bitiren piyon genç akrabalarımızı oracıkta harcadı, o an anladım, benim duvarlarımı sadece annem oklayabilir, şahın istediği kadar ayakta kalabilecek bir kaleyim ben. Annem okları yurt dışından gelecek misafirimize çevirerek ikinci hamlesini yaptı. Anneannemin ceviz oymalı büfesinin anahtarını çevirdi. Yandan çevrilen yıpranmış albümleri orta sehpanın odağına unutulmuş bir mayın gibi bıraktı. Çocukken anneannemin sokağındaydı ilkokulum, öğleden sonraları anneannemin kapısına dayanırdım. Canım sıkıldığında da anneannem fotoğraf albümlerini önüme dizerdi teker teker. Albümlerde; bazı fotoğrafların yüz-

lerini karalanmış bazı fotoğrafların da gözlerini oyulmuş bulurdum. Anneanneme “Bu fotoğrafları fare mi yedi?” diye sorardım. Anneannem gülmezdi, gözünü başka tarafa çevirir, beni gereksiz bir sürü ayrıntıya boğardı. Fotoğraflardaki düğünün ne zaman yapıldığını gelin arabasına takılan bebeğin nereden alındığını hâlâ hatırlıyorum. Bazı tırtıklı fotoğrafların arkasında “Selanik” yazardı. “Selanik’ten hürmetler.” Benim ayrılık kararıyla başa çıkmaya çalıştığım ve anneannemin evine sığındığım şu günlerde, o fotoğraflardan birinin torununun Selanik’ten çıkıp bayram ziyaretine bize geleceği tuttu işte. Evdeki herkes yıllardır şu oyuk fotoğraflara bir yüz arıyordu. Dayım için boşuna satılan bir bahçeden çekilmiş fotoğrafı gören babam öne atıldı, tek atımlık sesiyle herkesin merak ettiği o soruyu dillendirdi.

“Selanik’tekilerle neden küstünüz, birileri gelmeden söyleyin de çam devirmeyelim.” Dayım yekten atıldı.

“Biz baba tarafından kardeş torunuyuz aslında onlarla çok yakın akrabayız. Biz memleketten, yani Drama’dan, bizim köye göçünce araya yıllar girmiş, eş dost unutmuş birbirini; sonra onlar da göçmüşler başka bir ile. Yıllar sonra gelecek misafirin dedesi gelmiş bizim şimdiki köye, yedirmişler içirmişler dedesini. Dedenin hali vakti pek yerinde görünüyormuş, dede bütün köyün zeytinlerini toplamış, daha yüksek fiyattan satacağım bahanesiyle almış hepsini, topuklamış sonra. Bütün köy senin hısmına güvendik de verdik diye küsmüş bizim aileye, zor kaçmış bizimkiler şehre, yoksa bizden birilerini vuracaklarmış.”

Anneannem konuyu kapatmaya çalıştıkça her ağızdan başka bir hikâye çıktı. Kuzenim homurdandı, ceket giyenlere özgü bir özgüvenle konuşmanın ortasına daldı.

“O hikâye öyle değil, benim bildiğim hikâye bambaşka. Rahmetli dedem anlatmıştı bana. Bizim onlarla küslüğümüz mübadele öncesine dayanıyormuş. Gelen kızın büyük dedesi Rum, bizim dede Müslüman, buna rağmen her iki ailenin gençlerinin yedikleri içtikleri ayrı gitmezmiş, sonra bir gün bizim büyük dedenin kardeşi-neydi adı, Osman-evet Osman dede, kasabadayken Rum olanın kardeşi ansızın ölmüş. Osman dede bir gün sonra ölüm haberini almış Rum’un. Köyde geceleri gençlerin şarap içtikleri dertleştikleri bir bakır fırını varmış, hemen koşmuş oraya. Fırında iki sülalenin delikanlıları kederden içip dururlarmış; oturmuş Osman dede ölenin bir akrabasının yanına, bir ağıt yakmış.

‘İlyam İlyam, uzun boylu İlyam, yatırmışlar ecinni gibi, ölmeden bir göreydim, nur yüzlü yiğidimi?...”

Kuzenim ağıttan yeterli reaksiyonu alamamış olmalı, ağıt salonda ufalandı. Kuzenim hikâyeyi bitirmeden rahat etmeyecek belli ki sesini kuzgunlaştırdı.

“Orada ölenin akrabalarından biri bizim dedenin çok üzüldüğünü görünce demiş ‘İlya daha gömülmedi, tabutun içinde kilisede durur, yarın cenaze merasimi olacak. Ölmeden son bir dertleşmeyelim mi kardeşimizle.’ Delikanlılığın verdiği suursuzlukla kiliseden taşımışlar ölüyü gizlice, getirmişler bakır atölyesine. Kapının dikine dayamışlar. Mevta en güzel kıyafetleriyle dikine bizimkilerle durmuş oracıkta, saatlerce. Şarap testilerinin biri gitmiş biri gelmiş. Bakır fırınının verdiği hardan mevta bir zaman sonra salmış kendini yana doğru, düşüvermiş dedemin kardeşinin üzerine. Dedemin kardeşinin oracıkta ödü patlamış. Oradakiler de kaçmışlar, mevta dirildi diye. Bir güne iki cenaze çıkmış o köyden. Kimi demiş ‘ölü diriye öldürdü, kimi demiş ölü dirildi.’ Masallar, hikâyeler; tehditler, yol kesmeler... Köyde iki sülale arasında huzur kalmamış anlayacağınız, bizimkiler öyle öyle göçmüşler bu memlekete.”

Koca eniştem protez dişlerine takılan cevizi çıkartmaya çalışırken kuzenimin sözünü kesti. Anneannemden tarafa dönüp “Şu tatlıyı senden daha güzel yapan yok bu memlekette” dedi ve ekledi.

“Masallar masallar... Deden sen çabuk uyu diye sana masal anlatmış evladım, anlattıklarını ilk defa ben senden

duyuyorum. Aslında işin en doğrusunu anneannemiz bilir.”

Anneannem söylenenleri duymamış gibi tesbih çekerken anneannemin imdadına kapı zili yetişti. Kaf dağının ardından evimize gelen akrabamız yumuşak deri terliklerin hışırtısıyla salona geçerken annem ansızın odama girdi.

“Gelen Türkçe biliyormuş, senden benden iyi konuşuyor haspam. İster çık ister çıkma kızım odadan, keyfine bak, al bu baklavaları da sana ayırdım. Bilgisayarını da getirdim bir ihtiyacın olursa mesaj yaz, e mi kuzum.”

Annem gider gitmez yine kapının dibine dikildim. Birkaç sebepsiz el çırpmadan sonra gelenin kadın olduğunu anladım. Sesi hayat karşısında erken yaşlanmadıysa gelen kadın benim yaşlarımda olmalı. Bizimkiler önce önüne bir yığın yemek dizdiler sonra bir yığın soru. Misafir üşenmeden hepsine tek tek cevap verdi, benden de gençmiş.

“Otuz iki yaşındayım, sanat tarihi okudum, çocuğum mu hayır yok, kendim tercih etmedim, evli değilim, hayat arkadaşım var, hayat arkadaşım Türk, önceden de çat pat Türkçe konuşabiliyordum, kendi aile tarihindeki uzak dalların nerelere gittiğini görmek için onca yolu geldim, miras gibi derdim yok tabii. Yayam geçen yıl vefat etti, yayamın evinden çıkan bir yığın mektup beni buralara kadar getirdi. Hayır, daha fazla baklava almayacağım, hayır ölünüzü de görsem de yatıya kalmayacağım, ben de sizi çok sevdim. Ben sadece kardeş torunu olduğumuzu biliyorum, birazdan gitmem gerekiyor, biletim var da.”

Misafiri sokağa kadar geçiren ev halkı kadının az durmasından yakınan bir nidayla bütün mahalleyi inletti. Misafir herkesi tek tek öperken ben camına dayandıkları mahzenden çıkıp herkesi çocukluğumda yaptığım gibi korkutmak istedim; gücüm çocukça oyunlara kalmamış, kapının yanına devrildim. Herkese tek tek sarılan misafir, kimsenin ana dilini bilmediğinden emin olunca anneannemin kulağına eğilip Yunanca bir şeyler geveledi. Yunancam da hamlamamış.

“Dedemle yaşadığınız gizli aşkı biliyorum ve bu yüzden buralara göç ettiğinizi de. Bilin ki yayam sizi ölmeden affetmiş, yayam da gençken sizin altınlarınızı çalmış, siz de yayamı affedin lütfen, ruhu huzur bulsun yayacağımın.”

Duvarın dibinden kanepeye zor attım bacaklarımı. Şimdiye kadar anneannemin gizli aşk yaşayabileceği ihtimali şöyle dursun, kocası rahmetli dedemi, tutkuyla öpebileceği ihtimalini bile düşünmemiştim. Kalan akrabalarımız için sönük geçen bir gün olmamalı, onlar da zaten ziyaretin kisası makbul hem biz misafir sayılmayız deyip hızla gittiler.

Anneannem misafir gidince önce namazlığını alma bahanesiyle girdi odama. Sonra tatlı ve çay için de geldi bir kez daha. O kapıyı tıkladığı gibi kulaklığımı taktım, bütün gün bilgisayar tepesindeymişim gibi rastgele bir video açtım. Ayı belgesi açıldı. Belgeselde anne ayı kış uykusundan uyanan yavrularına mesafeli ama sıcak gerçek hayatı gösteriyordu. Bilgisayara diktim gözlerimi, “Merak etme anneanne sırrın bende güvende,” demek istedim ona. Senden değil belki ama o Fransız yazardan ben bunu öğrendim diye bağırmak istedim ona. Anneannemin yıllarca her an kalkacak gibi köşelerde oturuşu geldi gözüme. Yapamadım. Anneannem temkinli bir şekilde yanıma yaklaştı. Anneannem gözlerime bakmadan saçımı sevdi ve odanın bir köşesine fısıldadı.

“Etsi ine i zoi, hayat kızım işte, hayat işte.”

Gurur ve Arzu

Ayşe Turkay Yiğit

Dostum Eleni,
O kadar bedbahtım ki.... Bunu sana nasıl anlatacağım bilemiyorum. Yortuda sana açılmayı, ağlamayı, anlatmayı çok arzu ettim fakat yapamadım canım Eleni'm. Halbuki İstanbul'a gelmeni ne çok beklemiştim. Her şeyi anlatacaktım sana. Yazdıklarımı okuyunca hakkımda ne düşüneürsün bilemiyorum. Beni yine sevebilecek misin? Sevmesen de anlarım ama sevmeni dilerim. Yüzüne karşı söylemeye cesaret edemediğim her şeyi mektubum vasıtasıyla en karanlık yönlerine kadar yazmaya kararlıyım. Yoksa içimdeki zehir beni yok edecek. İffet abidesi ahlak timsali Sofya'n nicedir karanlık bir dünyada yaşıyor. Yazmaya kararlıyım dedim fakat meseleye nasıl gireceğimi şaşırmış durumdayım. İyisi mi en başından anlatmak.

Derneğin yemeğindeydik o akşam. Huzur Neşriyat'dan mürettip Necati Bey de var. Yorgo, benim yazmaya heveskar olduğumdan bahsedince mecmuası için yazı istedi. Tek bir kelamımı okumadan böyle bir talepte bulunmasına şaşırdım açıkçası. Bu yüzden kalbimde bir heyecan yaratmadı bu teklif. Keşke hiç yazmasaydım.

Birkaç güne yazım hazırdı. Anna'yı yanıma alarak Çağaloğlu'ndaki ofise gittim. Ayrıntıya girdiğimi düşüneceksin biliyorum ama bekle açıklayacağım Eleni'm. Sen beni kucağımda çocuk parmağımda yüzükle düşle ne olur. İnan bu gidişin sonunu ben de tasavvur edemedim evvelinde. O gün evden çıkmasaydım. Mürettip Necati Bey'in manasız yazı teklifini kabul etmeseydim...

Ah kafanı karıştırdım değil mi? Mevzunun Necati Bey'le kati suretle alakası yok. Hikayemde yardımcı karakter bile değil. Ofiste beni Ahmet Hayri Bey karşıladı. Evet hikayemin ana karakteriyle tanıştırayım seni. Taşradan tahsil için gelmiş İstanbul'a. Tahsili geçen yıl bitmiş ama köyüne dönmemiş. Hayalleri var. Bir de Gözleri. Ah Eleni'm inan şu kadarcık mektuba tüm takatimi verdim. Bitap vaziyetteyim. Daha fazla yazabileceğimi zannetmiyorum.

Canım Eleni'm,
Tüm gece düşündüm sana yazacaklarımı. Fakat mektubun başına oturunca zihnim yine alt üst oldu. Kelimeler işe yarayacak mı bilemedim. Sana anlatmamın faydası yok biliyorum ama sana fayda için yazmıyorum. Çare de aramıyorum. Başımdan geçen bu vakadan önce böyle bir şey yaşayacaksın deseler asla inanmaz yaşayan biri bana anlatsa hafif meşreplikle suçlamasam da anlayamazdım.

Hikâyemin ana karakteri Ahmet Hayri hazırladığım yazıyı müretteplere iletmek için o gün oradaydı. O gün ve sonraki günlerde olacağı gibi ofiste sadece ikimiz vardık. Orada geçici bir süre için bulunduğunu söyledi bana.

Anna ile alakadar oldu epeyce. Dolayısıyla bana yaptığı komplimanlarda mana aramadım. Aslına bakarsan bir tuhafılık var gibiydi fakat vesvese etmedim. Hoşuma bile gitti yavruma ilgisi. Bir hafta sonra yazımın akıbeti için gelmem gerektiğini kendisinin de o günü heyecanla bekleyeceğini söylediğinde ne diyeceğimi bilemedim.

Sonraki hafta yalnız gittim ofise. Beni neşeyle karşıladı. “Yokluğunuzda Dalı'nın saatleri gibi eridi sanki zaman sevgili Sofya. Gelişiniz duvarları yıldızlı gece renkleriyle doldurdu.”

Oldukça yersiz ve üzerine çalışılmış bir cümle gibiydi. Çekingen bir tavrı yoktu. Hatta fazla cüretkardı. İlk hislerim bu cümlelerin bana özel olmadığı oldu. Nasıl olsun ki daha bir görüşmede kara sevdaya mı tutulacaktı. Bir heyecan aradığı belliydi.

“Ahmet Hayri Bey, iltifatınızı duyan kara sevdaya tutulmuşsunuz sanır. Rica ederim böyle lüzumsuz cümleler kurmayınız bir daha.”

“Sevdanın karasını beyazını bilmem. Size karşı duyduğum kuvvetli arzuyu dillendirmem neden sizi rahatsız etti anlayamadım.”

Bu kadar açık olması bir yandan güven verdi. Ne garip değil mi? Ben de aynı açıklıkta yanıt verirsem sorun çıkmayacağını düşündüm. Aslına bakarsan onuruma bir hakaret olarak algılamam gerekirdi. Bana bunları söyleyecek cesareti nereden buluyordu. Beni basit bir kadın yok yok daha doğrusu bir av olarak görmese kurmazdı böyle bir cümleyi. Yazımın neticesini alıp çıkmam gerekirdi oradan ama yapmadım. Bunun nedenini ha-

la kendime soruyorum fakat kati bir cevap bulamıyorum. Bunu neresinden tahlil edersem edeyim elimde bir kazanç olmayacak. Sanırım ürkek bir genç kız gibi oradan kaçmayı gurur saydım. Bilmiyorum Eleni. Şu ana kadar yazdıklarımın ve yazacaklarımın bir açıklaması yok.

“Saadet içinde bir yuvam var. Bunu biliyorsunuz.”
“Saadetinize engel olmam güzel Sofya. Bundan emin olabilirsiniz.”

“O halde niçin bu tavrınız?”
“Güzelliğiniz beni büyüledi ne yapabilirim.”
“Bunu içinde tutabilirsiniz bir beyefendi gibi.”
“Sizin yanınızda çocuk olmayı beyefendiliğe yeğlerim.”

Her kelimesi aklımda değil konuşmaların ama bu minvalde ilerlediğini söyleyebilirim.

“Rica ederim yazımın neticesini veriniz ve bir daha bu tarz cümleler kurmayınız.”

“Güzelliğiniz karşısında zor olsa da bunu deneyeceğim. Sizi üzmem istemem. Buyurun yazınızın neticesini.”

Dergi yönetimi yazımı fazla bireysel bulmuş. Toplumcu bir yazı yazmam ya da yazımı toplumcu dile çevirmem gerektiği yazıyordu notta.

“Yazınızı ben de okudum haddim olmayarak. Normalde böyle bir görevim yok burada ama bu Mona Lisa tablosunun kaleminden nasıl bir yazı çıktığı merakım baskın geldi.

Yazmayı unuttum Eleni'm. Ahmet Hayri İstanbul Üniversitesinde sanat tarihi tahsil etmiş. Bölümün ilk mezunlarından. Avrupa'dan gelen sanat tarihçiler kurmuş bölümü. Bilirsin ne çok severim böyle muhabbetleri. Mevzu komplimanlardan sanata dönünce ben de muhabbetin gidişatında bir beis görmedim.

Eve dönünce gündüz yaşadıklarımı gözden geçirdim. Dergi yönetiminin tavrı hoşuma gitmemişti. Ahmet Hayri de beni bir macera olarak görmüştü. Bir daha gitmeyecektim ofise. Sabah uyandığımda fikrim değişmişti. Eğer ki yazıyı tamamlayabilirsem gidecektim ofise. Ahmet Hayri meselesinin davranışlarına etkisi olamazdı. Ne yaptığını bilen, sınırlarını koruyan, okumuş ve en önemlisi evli ve çocuklu bir kadındım.

Yazıyı tamamladım ve son derece vakur bir şekilde ofise gittim. Ahmet Hayri saygı ve hürmetle karşıladı beni. Uzatmadan yazımın neticesini verdi. Alaturka bulmuşlar bu kez. Daha modern hikâyeler okunuyormuş şu sıralar. Asabım bozuldu. Bu durumu mütalaa ettik Ahmet Hayri'yle. Yazın camiasının tavrılarını o da beğenmiyor rüzgâra göre değişen çizgide olmalarını eleştiriyordu. Onunla sohbet etmek keyif vermeye başlamıştı bana. Rahatlamıştım fakat çıkmadan önceki son sözülle niyetinin değişmediğini net bir şekilde ifade edince ne diyeceğimi bilemedim.

“Sohbetinizi bahşetmenize müteşekkirim. Teninizi de bahşederseniz köleniz olmaya hazırım Sofya.”

Heyecanlanmıştım çünkü acemi bir cambaz gibi ipin üstünde yürümeye çalışıyordum. Mest olmuşum çünkü beni sadece bir kez gören bir adam tarafından şiddetle arzulanıyordum ve bir arzu nesnesi olmak nedense beni rahatsız etmiyordu.

“Kölelik mi kaldı bu devirde kuzum lütfen aklınızı başınıza alın.”

“Siz varken aklımın başımda olması mümkün değil.”

Bütün muhakeme yeteneğimi kaybetmiş gibiydim. Geçen bir hafta boyunca Ahmet Hayri'yi düşünmeden geçirdiğim bir an olmadı. Onunla geçireceğimiz bir günün tahayyülüyle geçiyordu günler. Sadece düşlerime kanat takmış, kendimden emin tavrımdan vazgeçmiş değildim.

Birkaç gidiş gelişten sonra yazımın en nihayetinde tefrika olarak dergide yayımlanacağını bildiren notu aldım. Bu arada Ahmet Hayri'nin arzulu cümlelerine itiraz edememeye başlamıştım. Afyon almış gibi uyuşmuş tepkisizleşmişim sanki. Bu afyonlu hâl beni arzulu bir gayyaya götürüyordu. Buradan dönüş olmayacağını seziyordum. Bir yandan kendime güvenim devam ediyor bir yandan bu arzudaki tehlikeyi seziyordum. Hasbihalimiz arzulu bir konuşmaya dönse de orada kalacaktı. Bundan emindim.

Her anım Ahmet Hayri'nin türlü hallerini tecessüsle geçmeye başladı. Güne nasıl başlar, hangi tarafına yatmayı sever, en sevdiği yemek nedir. Bir gün onunla sinemaya gidiyor, bir gün boğazda kahvaltı yapıyor, bir gün Çamlıca'da çimlerde uzanıyorduk. O gün kurduğum düşün sonu hep aynı yerde bitiyordu.

Son tefrikayı teslim etmeye gittiğim gündü. Kelimelerimle bedenimdeki arzuyu gizlemeye çalışsam da vücudumun her zerresinden okunuyordu bu durum. Ahmet Hayri ile bir istikbal tahayyülümde yoktu. Düşlerimde tek bir şey vardı ve o düşleri bir kez yaşamak yetecekti bana.

“Neden kendinize ve bana eziyet ediyorsunuz Sofya?”

Ahmet Hayri, tüm silahlarını ustaca kullanıyor hem gururu mu incitiyor hem okşuyordu. Daha önce hissetmediğim şeyler yaşıyordum. Tanrı bana bu hissi bahşetti diye düşünmeye başladım. Bir sebebi olmalıydı çünkü bendeki bu halin. Gözüm Anna'yı bile görmemeye başladı. Hayatta tek istediğim şeydi bir yavrumun olması. Tatmak istediğim tek duygu kalmıştı o da annelik. Yegâne eksliğimin bir çocuk olduğunu sanıyordum. Yıllarca ümitle bekleyip kucağıma aldığım yavrumu bir an önce uyutup hülyalara dalmak için sabırsızlanıyordum evde geçirdiğim saatlerde. Sanki Anna düşlerimi çalışıyordu. İçimde yıllardır saklanan iblis uyanmış bütün zihnimi ele geçirmişti. Sefih bir hayat yaşamak istiyordum. Zihnimde eğri ve doğru birbirine dolanmıştı ve ben bu sicimleri ayıramıyordum.

“Eziyet etmiyorum. Doğru olanı yapmaya çalışıyorum.”
“Ya arzularımız. Arzularımız hakikat değil mi?”

Bunları söylerken gözlerinin ruhuma işleyen baygın bir bakışı vardı. Aramızdaki fiziki uzaklık azalıyordu. Bana yaklaştıkça bedeninden yayılan şiddetli arzuyu tenimin her zerresinde hissediyordum. Bedenlerimiz buluşmadan birleşmişti sanki. Haftalardır aramızda hissedilip üstü tarafımcı örtülmeye çalışılan coşkunluk hâli o anın tek hakikatiydi. İçimde bir aynanın kırıldığını ve değerlerimin cam kırıklarıyla beraber parçalandığını duyuyordum. Ne var ki bu darbeler hareketlerime mâni olacak kuvvette değildi. Taşralı bir genç kız gibi kendimi onun kollarına bırakmayacaktım. Ben güçlü bir kadındım. Sorumluluğu ona vermeyecek kadar da kibirli. Sonrasında pişman olacağımı bile bile kendinden emin arzulu bir kadın gibi mukabele etmekle kalmayıp daha ileri gittim.

Dostum Eleni,
Elimde değil parça parça yazıyorum. Sana yazarken kalemi her bıraktığımda kendimi bir kez daha tahlil etme fırsatı buluyorum. Onunla bir istikbal arzusunda olmadığı zannındayken yanılmışım. Yaşadığım şey ona daha çok bağlanmama sebep oldu. Ondan bir şey beklemem manasızdı. İnan beklemedim. Açılan düş kapımı kapatamadım sadece. Onun için bir heyecan bir macera olduğumu bile bile bu yolda yürümeme neden engel olamadım bilmiyorum. Hiçbir şey planladığım gibi gitmedi. Hayatımda ne noksandı da onu tamamladım bilmiyorum. Kabahati noksan arayarak bulunacak bir eylem değildi belki. Ruhumun karanlık tarafının gün yüzüne çıkması için bir vesile ancak şimdi olmuştu. Bu defa neden daha önce olmadı sorusu zihnimi meşgul etmeye başladı. Bu benim seçimim olmalıydı.

O günden sonra onu bir daha görmedim. Ne ben ofise gitim ne o beni arayıp sordu. Bildiğim tek şey çoğu kadını arzuladığı gibi beni de arzulamış olduğuydu. O kadınlardan biri olduğuma emin olmakla birlikte kendimi nedense özel hissediyordum. Hislerim onun hakikatinden bağımsız ilerliyordu.

Hayatına dair bilgim yok. Bense hayatıma dair birçok malumat vermiştim. Onun için bitmişim ama o benim için yeni başlıyordu. Bunu zamanla fark ettim.

Bu arada ülkenin ekonomisi darda olduğu için Yorgo ödenmemiş çeklerle boğuşuyor. Bildiğim tek şey bu. Memleketle ilgili konuşulan hiçbir havadis ilgimi çekmiyor. Bizlerin zengin ve mutlu olduğumuz anlatılıyor her yerde. Ne Yorgo zengin ne ben mutluyum.

Hiçbir şey umurumda değil. Bir yandan azap duyuyor bir yandan Ahmet Hayrili hülyalara engel olamıyorum. Buradan çıkışımın olmadığını hissediyorum. Ölmek istiyorum Eleni Ölmek. Bu haleti ruhiyeyle nasıl yaşanır bilmiyorum. Ölmeyeceksem Yorgo'ya anlatmalı, istikbalim için vereceği karara boyun eğmeliyim. Değirmende öğütüyorlar beynimi, seslere mâni olamıyorum.

Çek tahsili yapmak için İstanbul dışına çıkmasaydı sana yazdığım mektubu ve sandıktaki revolveri şu an koyardım önüne. Düşlerimden çıkmıyor o iblis. Buna son vermeliyim.

Beş gündür mektuba dokunmadım Eleni. Yazmak her zaman iyi gelmiyor sen de bilirsin. Bazı yazılar bıçak yarası gibi

kanatıyor. Yorgo’ya sana yazdığım bu mektubu ve revolveri vermekten vazgeçtim. Neden diye sorup meseleyi her yönüyle tahlil ve muhakeme etmeye çalışsam da bir sonuca varamıyorum. Hep bir duvar çıkıyor karşıma. Duvarların arkasında boğuluyorum. Yaşamak iştiyakım kalmadı.

Bugün Beyoğlu’na gidip saçıma, yüzüme, tırnaklarıma bakım yaptıracağım ve yeni hayatıma başlayacağım. Ruhumdaki ku-bunu atıp hüsun dolduracağım. Zaman zaman azabım ve utan-cım nüksedecek zaman zaman arzum. Bir süre böyle olacağı zannındayım. Zanları bırakıp yaşamaya başlamam gerek esa-sen. Yaşamak istiyorum ölmek değil. Karanlık taraflarımı ay-dınlık taraflarım kadar kabullenerek yaşamak.

Yorgo haber yolladı. Bugün dışarı çıkmamamı tembihliyor. Selanik’te bombalı saldırı olduğundan bahsediyormuş İstanbul Ekspres. Hakikati bilmiyorum. Sen iyisin değil mi? Varsın ya-rının çıkarım Beyoğlu’na. Yeni bir Sofya olarak mektubumu yol-larım sana. Yaşamak kararım baki.

Seni çok seven Sofya’n
06.Eylül.1955 / İstanbul

“Ayşe Saye Hanım hikâyeniz politik bir final yapmış. Ben yasak ilişki olarak okumaya başlamıştım oysa. Öyle devam etse daha iyi olur.”

“Kimin için?”

“Nasıl yani.”

“Kim için daha iyi olur. Onu demek istedim.”

“Ayşe Saye Hanım biz edebiyat yapıyoruz.”

Görüş

İdris Yılmaz

Sobadan yansıyan ışık odanın tavanına turuncu bir aydınlık vermişti. Sıcaklık üzerimdaki yorganla bütünleşip vücudumu sarmışken yanan odunların cıvırtısıyla uyku daha tatlı bir hâl alıyordu. Uyku, uyanmaya feda edilemeyecek kadar güzel şimdi. Bilincim yataкта uzanan huzurlu bedeni dürterken henüz beklediğim sesi duymamış olmanın verdiği haklılıkla başım yumuşacık yastığımda hâlâ. Çok geçmeden o sesi duydum. Şefkatli ve kısık. “Oğlum, uyan artık, bugün bayram.” Son kelime uykudan yeni uyanışın dondurduğu zihnime çarpıp kireci yer yer kabarmış duvarları, o duvarların küçük bir parçasını kapatan sararmış bir takvim yaprağını, köşesi kırık eski saati, otuz yedi ekran televizyonu, isklemenin üzerine konmuş mavi su termosunu, yerde duran birkaç oyuncağın arasında bir ucu görünen çok eski bir kitap kapağını ve kapının hemen kenarına konmuş beyaz un çuvalından yapılma çantayı okşayıp usulca tahta kapıdan çıkıp gitti. Yine aynı ses. “Oğlum, babana gideceğiz, kalk hadi.”

Taze demlenmiş çay kokusuna sıcak ekmek kokusu karışıyordu. Gözlerimi pencereye çevirdim. Hava henüz aydınlanmamıştı. Hafif beyazlıklar görünüyordu kesik kesik. Soba daha da coşkun yanıyor, üzerindeki çaydanlık fokurduyordu. Yüzümü yıkayıp bir bardak çayla birlikte bir parça ekmek attım ağzıma. Annem aç olduğundan değil, yolculuğun gereğini yerine getirmek için kahvaltısını özenle yaptı. Başıma el dokuması bir bere, boynuma yine el dokuması bir atkı geçirdi. Naylon montun fermuarını boğazıma kadar çekti. Hazırdım işte.

Dışarı çıkar çıkmaz yüzüme keskin bir soğuk çarptı. Beyaza bürünmüş sokaklarda paralel izler bırakarak caddeye çıktık. Kar burada çamurlaşmıştı. Ayakkabılarımda soğuk bir ıslaklık vardı. Titriyordum. Annem bunu fark etmiş olacak ki beremi, atkımı düzelterip boynumu daha sıkı kapattı. Kendisi hiç üşümüyordu sanki. Elinde un çuvalından yapılmış o beyaz çantayla bir tabloda gibiydik. Anne-oğul, kar, beyaza bürünmüş sokaklar, caddeler... Uzaktan gelen tek tük arabalar... Bu arabaların arasında nihayet bu tabloyla uyumlu beyaz bir minibüs.

Her gece hayaliyle uyuduğum yolculuk başlıyordu. Bedenim ısınırken zihnim de yeni yeni çözülüyordu. Camın buğusunu silip dışarı bakınca beyaza bürünmüş tepelerin, tarlaların, kar giyinmiş çocuk ağaçların hızla geride kalışını izledim. Başka bir dünyaya gidiyor gibiydik.

Biraz sonra minibüsün homurtusu uzaklaşarak kayboldu. Herkes sustu. Çocuklar bile ağlamayı kestiler. Sadece cezaevinin uğultusu. Uzun koridor, sağda solda yere serilen kilimlerin üzerinde oturan aileler. Ortada koşuşturan çocuklar... Köşedeki dar demir kapıdan adamlar çıkıyor tek tek. Biraz sonra babamı görüyorum. Bir elinde tesbih, bir elinde eski bir kilim. Üzerinde beyaz bir gömlek ve siyah kumaş pantolon. Bıyıkları ve saçları neredeyse tamamen beyazlamış. Hiç acelesi yokmuş gibi ağır adımlarla yanıma geliyor. Alnımdan öpüp başımı okşuyor. Anneme dönüp başıyla selam veriyor. Duvar diplerinde kümelenmiş kalabalığın arasında bir yer bulup babamın getir-

“Ben de.”

“Bakin şöyle yapalım. Sofya’nın kocası duysun bu durumu. Ayrılık ya da ölümle sonuçlanan bir final hikâyenizi anlatır.”

“İsterseniz vereme tutulsun Sofya. Yok hayır karakterimi öldürmek istemiyorum. Hem cıalanmayı bekleyen parke değil benim hikâyem.”

“Ayşe Saye Hanım, sonsuza dek yaşayan hikâyelere bakın. Kahraman ölmüştür hep. İlla öldürmem diye diretiyorsanız boşansınlar. O da olabilir. Yalnız bu tarihleri kaldıralım lütfen. Edebiyat dergisiyiz biz.”

“İnsan ne için yazar Fehim Bey? Edebiyat ne için var? Sofya öldü belki ama ölmeseydi de yaşaması için her şeyi yapardım. Ölen bir kahraman istemiyorsunuz siz. Sadece katili değiştirmek istiyorsunuz. Politik olan bir durum varsa ortada o da sizin müdahaleniz.”

“Hikâyedeki sıkıntı sadece bu değil. Anlatmışsınız siz. Halbuki göstermektir marifet.”

“Anlatmamızı istemiyorsunuz değil mi?”

“Neyi?”

“Hikâyelerimizi.”

“Anlatın tabii. Şunu da bilin, sizin gibi kıvrak bir kalemin kadınsal hezeyanlardan çok daha fazlasını yazacağına eminim.”

“Aynı dili konuşmadığımızı görüyorum Fehim Bey. Değişim ısrarınızı kabul etmiyorum. Size iyi günler dilerim.”

“Dur yahu Ayşe, nereye gidiyorsun hemen. Fikir alışverişi yapıyoruz. Fevri davranmaya gerek yok. Tatlı tatlı konuşuyoruz iki arkadaş. Sofya’nın mektuplarını hâlâ yola koyarız merak etme. Okur şehirli kadın hikâyelerinden sıkıldı.”

Ayşe Saye, Fehim Bey’in senli benliye geçen konuşmasından rahatsız oldu. Bunu dillendirmeye cesaret edemedi.

“Ben de şehirli kadın hikayelerinden sıkılan sizlerden sıkıldım. Sofya’nın mektuplarını şehirli kadın hezeyanları olarak değerlendirmenize de şaşırdığımı söyleyemeyeceğim.”

“Kadınlar ne kadar duygusal varlıklarsınız. Edebiyat, duyguyla değil kurguyla yürür. Sofya’nın mektuplarında dinamizm yok. Çatışma yok. Üçüncü şahıslar yok. Ana çatı iyi ama. Madem yazdınız. Revolver patlayabilirdi. Ayrıca bu anlatı tarzı eskidi artık. Geleceğin yazın türü mektuplar değil, e-mailler.”

“Bunları değerlendireceğim Fehim Bey. Şimdilik müsaadenizi istiyorum.”

“Anlaştığımıza sevindim Ayşe. Hemen kalkmana üzüldüm. Sofya’nın hikâyesini heyecanla bekleyeceğim. Birlikte çok daha güzel işler yapacağız. Senin gibi güzel bir yazarı kaybetmek istemem.”

Ayşe Saye mektupları alıp çıktı ofisten. Boğulmuştu Fehmi Bey’in tutumundan. Binadan çıkınca çantasından bir sigara çıkardı. Fehim Bey gibilerin öğütlerine uyacak olsa sigarasını yakıp derin bir nefes çektiğini yazardı. Çünkü bir sahnede sigara içen biri varsa kesin derin bir nefes çekilirdi. Sigarayı yakmadı. Paketine koydu. Kendini Sofya, Fehim Bey’i Ahmet Hayri olarak gördü birden. Sanki yazdığı hikâyenin içine girmişti. Kadınların hikâyesini kadınlar yazmalıydı. Her kadının hayatında bir Fehim ya da Ahmet Hayri vardı. Ayşe Saye, Sofya gibi yapmayacaktı. Fehim Bey’in ofisine bir daha dönmeyecek, hikâyelerini kimsenin onayına sunmayacaktı.

diği kilimi serip oturuyoruz. Ne gardiyanlar ne askerler ne satatler... Sadece babamın kucagında olmanın mutluluğu. Her geçen yıl daha da beyazlaşan bıyıklarına, saçlarına ürkekçe bakıyorum. Kırmızı dolgun babacan yanaklarından öpmek istiyorum. Utanıyorum.

Bu sefer kararlıyım. Babamın yanaklarına bir öpücük konduracağım. Ona ilk kez baba diyeceğim. Yol boyunca defalarca tekrarladım bu kelimeyi. Daha önce birçok kez dilimin ucuna gelmişse de bir türlü dışarı çıkaramamıştım. Diğer çocukların iki laflarından biri babaydı. Babam bana bisiklet alacak, babam beni parka götürdü, babam piknikte bize mangal yaptı, yarın pazar babam işe gitmeyecek, eve gitmeliyim babam kızacak. Ben de bu gibi cümlelerin hepsine olmasa da bir kısmına anne yerleştirdim. En sık, “Annem kızacak, annem çağırıyor.” derdim. Çünkü annem terleyip hasta olmamdan, sokakta birilerinin bana zarar vermesinden, kaçınılmamdan, diğer çocuklarla kavga etmemden korkardı. Çocukluğum hep çağırılmayı beklemekle, göz hapsiyle geçti. Oyunun en güzel yerinde hep içeri alındım.

Minibüsün içi uğultulu bir karanlıkla doldu. Camdan dışarı bakınca tünelden geçtiğimizi anladım. Tünelin gizemli ve masalsı havasına kapıldım. Biraz daha sürsün istedim. Sürmedi. Işık görününce masal yarım kaldı. Anneme, “Daha çok var mı?” diye sordum. O da sorunun yanıtını tam olarak bilmiyordu. “Daha var, biraz uyu sen.” dedi. Biraz uyumaya çalıştım.

Babamın dizlerindeyim. Başımı geriye yaslamışım. Boynum sağa bükülmüş. Tütün kokusu duyuyorum. Önümde bir kaymaklı bisküvi, bir kutu meyve suyu. Biraz çerez. Bisküvi ve çerez hafif bayat kokuyor. Ama ben seviyorum. Uğultu dalga dalga yayılıyor koridorda. “Derdiniz, sıkıntınız var mı?” diye soruyor babam. Annem hep aynı sözlerle yanıt veriyor, sanki başka bir şey söylenemezmiş gibi. “Şükür, sen iyi ol da...” lafını tamamlamıyor. Az kaldı diyor babam, başımı okşarken. “Cezam doldu, hâkime dilekçe yazdım. Yakın vakitte bırakırlar.” İki bayramdır aynı sözleri duysam da içim sevinçle doluyor. Lacivert takım elbisesiyle sokağın başında babam. Arkadaşlarım oyunu bırakıyor, ona bakıyorlar. Artık ben de onlar gibi içinde çokça baba geçen cümleler kuruyorum.

Minibüste bir kıpırdanma oldu. Kapının açılmasıyla içeriye soğuk rüzgâr doldu. Minibüsten inip kepenkleri kapalı dükkanların arasında cezaevine doğru yürüdük. Soğuk daha az üşütüyordu şimdi. Annem ellerimi hiç bırakmıyor. O şirhrlı sözleri hep tekrar ediyorum. “Bugün baba diyeceğim, onu yanaklarından öpeceğim.” Marş söyler gibi adımlarıma uydurup yineliyordum yol boyunca bu sözleri. Uzaktan yağmur yüklü bulutların altında sisle örtülmüş cezaevi belirdi. Kirlî, soluk sarıya boyanmış üzeri jiletli tellerle kaplanmış yüksek duvarlar ve gökyüzüne uzanan gözetleme kulesi. Kulede tüfeğiyle bir asker. “Hiç evine gitmez mi, hiç annesini babasını özlemez mi?” diye soruyorum içimden. Hep aynı asker bekler sanıyorum. Acıyorum ona.

Cezaevinin kapısının önünde kalabalık toplanmış. Çoluk çocuk genç yaşlı duvarın öbür tarafına geçmeyi bekliyorlardı. Uzayıp giden kalabalığın en arkasına geçtik. Ayaklarım üşüyor, bacaklarım ağrıyordu. Ama ben duvarın ardının hayaliyle avunuyordum. Biraz sonra ilk kapıda kimliklerimizi verecektik. Üzerimizi arayacaklardı. Annemin un çuvalından yapılmış beyaz çantasına bakacaklardı. İçinde babamın tabanı kahverengi kondurası, birkaç parça kıyafeti, bir kavanoz biber salçası... Salçayı kaşıkla karıştıracaklar, iyice didikleyeceklerdi. Sonra ardı sıra demir kapılardan geçecektik. Suratları asık, duvar gibi katı ses tonlarıyla gardiyanlar karşılayacaktı bizi. Ben onları hiç sevmeyecektim. Koca demir kapılardan geçtikten sonra sebepler duvarın diğer tarafında kalacaktı. Sadece sonuçlar olacaktı bu tarafta. Dört duvar arasında bir baba. Kendimi bildim bileli o buradaydı ve buradalık sonsuza kadar sürüp gidecek gibi gelirdi çoğu zaman bana. Karlar eriyecek yazlar gelecekti. Bayramlar beklenecek, yolların bitişi beklenecek ve yeniden bayramın gelişi beklenecekti. Böylece yıllar geçecekti. Sonra yeniden burada olacaktık. Babamın tütün sinmiş kokusunu alacaktım senede iki defa. Bayramlar dışında da gelinebilirdi. Fakat babam halimizi bildiğinden senede iki defa iyidir derdi. Diğer zamanlar mektuplar gönderir mektuplar alırdık. Kâğıdın arka yüzüne ellerimi koyar, parmaklarımmın etrafında dolaştırırdı kalemi komşumuzun kızı. Her mektupta biraz daha büyürdü ellerim. Zaman bekleyişlerle akıp giderdi.

Nihayet sıra bize gelmişti. Yüzümüze dikkatle baktı memur. Sonra önündeki kâğıtları karıştırdı. Kalbim hızla çarpıyordu. Başını önündeki kâğıttan kaldırmadan, “Konya Cezaevi’ne nakledilmiş iki hafta önce.” dedi memur. Gözlerimi ona diktim. Bir söz daha bekledim. Bir karışıklık olmuş diyecek ya da yeni bir yol tarif edecek, başka yere gideceğiz. Babam orada bekliyor olacaktı bizi. Ama memur başka yüzlere bakmaya, başka evrakları incelemeye başlamıştı bile. Dudaklarımdan başlayıp ayaklarıma kadar bir titreme yayıldı. Bacaklarım gevşedi. Ayakta durmakta zorlanıyordum. Başımı kaldırdım. Git-tikçe daha da grileşen gökyüzünde kumrular kanat çırpıyordu. Yorgun ve üşümüş iki kumru. Yalnız ve çaresiz. Her yer beyaz. Kar örtmüştü yuvalarını. Sıcak iklimler uzakta. Onlar da ıslak bir beyazlıkta. Herkes ıslak bir bulanıklık içinde. Annem elimi daha sıkı tuttu. “Ağlama oğlum, bir dahaki görüşe.” Dudaklarımda bir öpüş, bir kelime: Yitik. Uzun bayram yolculukları bitmişti.

Baba diye ağlamıştım ilk kez. Oysa ben hep anne diye ağlardım. Kumrular aç aç dolaşıyordu hâlâ gökyüzünde. Üşüyorlardı. Baharlar uzaklarda. Ben annemin ardından sürükleniyordum. Elinde beyaz un çuvalından yapılma çanta. Bir tablodaydık sanki. Nöbet kulübesinde elinde silahıyla bir asker. Yüksek, geçilmez duvarlar. Beyazlar içinde insanlar. Bir anne ve oğul. Gökyüzünde iki kumru. Uzaklarda bir bayram.

Kayıp Köpek İlanları

Arzu Candan Sürmen

Spatulanın ucu, sabahın beş buçuğunda trafo duvarındaki donmuş tutkala girdiğinde çıkan o lifli çıtırtı, Rıza için günün ilk gerçek sesiydi. Turuncu yeleşinin cepleri henüz boştu. Sabah serinliği eldivenlerinin gözeneklerinden sızıp parmak boğumlarını sızlatıyordu. Kâğıdı, altındaki sıva kırıklarıyla birlikte tek hamlede aşağı indirdi. “Kurumsal Kredileriniz Bir Saatte Hesabınızda.” İlanı buruşturup arkasındaki yeşil çöp arabasının haznesine fırlatırken, sokağın yüzeyindeki bir lekeyi daha kazımış olmanın verdiği o kuru tatmin duygusu genzindeydi.

Otuz iki yıldır bu mahallenin sabahını o kuruyordu. İnsanlar uyanmadan, kapı eşiklerine basmadan, dükkân kepenkleri uğultuyla yukarı kalkmadan önce sokağın pürüzsüz, gri ve sahipsiz olması gerekirdi. Bir elektrik direğinin üzerinde duran, rüzgârdan kenarları havaya kalkmış her kâğıt parçası, Rıza’nın şahsına yapılmış bir hürmetsizlik gibiydi. Evlerin pencereleri karanlıktı. Kendi evi de dahil mahalledeki tüm binalar içindekileri saklayan birer döküm kutu gibi dilsizdi. Rıza, iki katlı eski binanın üst katındaki dairesinden çıkarken ayak parmaklarının ucuna basar, merdiven boşluğunda yankılanacak tek bir ahşap gıcirtısının bile aşağıda, alt katta oturan babasının odasına ulaşmasını istemezdi. Aralarındaki o kalın, dilsiz duvar yıllar önce örülmüştü. Öyle ki akşamları televizyonu açtığında, alt kattan gelen o ritmik, boğuk öksürük seslerini duymamak için kumandanın ses açma düğmesine basma hızı, otuz yıllık bir refleksin ürünüydü.

Yokuşun ilk virajındaki beton direğin önünde durdu. Yeni bir kâğıt vardı. Beyaz, temiz, fırından yeni çıkmış gibi duran kuşe bir kâğıt. “Kayıp Köpek” yazıyordu üstünde. Altında parlak tüyleri, hafifçe sağa yatmış kafası ve ağzından sarkan pembe diliyle kameraya neşeyle bakan bir Golden Retriever fotoğrafı. İsmi Şanslı. Rıza, spatulasını kâğıdın üst köşesine hizaladı. “Şanslı,” diye mırıldandı, sesi sabahın sessizliğinde yabancı bir cisim gibi dağıldı. Metalin keskin ucu kâğıdı boydan boya yardı. Nemli kâğıt, direğin paslı gövdesinden ayrılıp çöp arabasının içine düşerken arkasında beyaza yakın bir tutkal izi bıraktı.

Ertesi gün, aynı güzergâhın iki sokak yukarısındaki okul duvarında karşılaştı aynı ilanla. Rıza, spatulasını kaldırdığı sırada durdu. Eldiveninin tersiyle gözlerini sildi. Fotoğraftaki kafa yine sağa yattıktı, isim yine aynı karakterlerle yazılmıştı ama köpeğin gözlerindeki o parlak, neşeli ışık gitmişti. Tüyleri, çünkü kâğıda kıyasla daha mat, sanki basım hatasıymış gibi hafifçe griye çalan bir tonda solgundu. Altındaki telefon numarasının son iki hanesi, sanki birisi aceleyle koparmış gibi yırtıktı. Rıza kâğıdı yavaşça kazıdı. Bu kez buruşturmadı. Çöp arabasının yan tarafındaki, el fenerini ve yedek eldivenlerini koyduğu küçük bez torbanın içine yerleştirdi.

Perşembe günü mahallenin beşinci sokağındaki trafonun üzerinde, cuma günü ise sağlık ocağının karşısındaki otobüs durağında belirdi ilanlar. Her sabah, yokuş yukarı tırmadıkça, kâğıdın üzerindeki hayvanın etleri biraz daha çekiliyor, boynundaki siyah deri tasma her fotoğrafta biraz daha bollaşıyordu. Sağlık ocağının önündeki ilanda, köpeğin ağzından sarkan o pembe dil tamamen içeri çekilmiş, dudak kenarlarında beyaz, kuru köpük izleri belirmişti. Rıza, sokağın ortasında durup arkasındaki arabayı bıraktı. Bu ilanları yapıştıran adamın, mahallenin sokaklarında elinde bir köpekle değil, bir fırçayla ve tutkal kovasıyla gezdiğini biliyordu artık. Şehirde her gün binlerce şey kaybolurdu. Anahtarlar, cüzdanlar, insanlar, akıllar... Ama kimse bir kaybın çöküşünü gün gün, sokak sokak ilan etmezdi. Rıza sokakları temizledikçe, o ilanların arkasındaki gizli elin mahallenin yukarısına doğru, kendi sınırına doğru yaklaştığını hissediyordu. İçinde, otuz yıldır ilk kez, temizlenmesi imkânsız bir lekenin büyüdüğü hissi vardı. Eğer o kâğıtları sökmezse, sokağın o çok sevdiği gri düzeni tamamen yıkılacak, arkasından gelen kirli bir dünya her şeyi istila edecekti.

Cumartesi sabahı mesaiye bir saat erken çıktı. Sokak lambaları henüz sönmemişti, sarı ışık kaldırımlardaki su birikintilerinde donuk halkalar oluştuyordu. Mahallenin fırıncısının çırağı dışında sokakta kimse yoktu. Rıza, köşedeki bakkalın duvarına yaklaşırken adımlarını yavaşlaştı. Nefesi, soğuk havada beyaz bulutlar halinde havaya karşıyordu. Oradaydı. İlan, bakkalın

sigara otomatının hemen yanına yapıştırılmıştı. Fotoğraftaki köpek artık ayakta duramıyordu. Çamurlu patilerini öne doğru uzatmış, kafasını beton bir zemine koymuş, kameraya değil doğrudan Rıza’nın gözlerinin içine bakıyordu. Altındaki yazı değişmişti: “Lütfen acele edin, zaman kalmadı.”

Rıza cebinden spatulayı çıkardı ama eli titredi. Metal, kâğıdın kenarına değdiğinde çıkan ses bu kez bir çıtırtı değil, bir yırtılma sesiydi. Kâğıdı göğsüne doğru çekti. O an fark etti, tutkal henüz kurumamıştı. Parmaklarına bulaşan o ekşi, sentetik un kokusu genzini yaktı. Bu mahallede bu saatte, bu hızla ilan yapıştırabilecek tek bir insanı bile tanııyordu. Sokakların tüm deliklerini, hangi köşede hangi kameranın kör noktası olduğunu en iyi o bilirdi. Kameralara baktı, bakkalın kamerası sokağın diğer ucunu görüyordu. İlanı yapıştıran, Rıza’nın mesai saatini, onun hangi sokağa saat kaçta gireceğini milimetrik olarak bilen biriydi.

Pazar günü, Rıza’nın resmi olarak emekli olacağı günden önceki son mesai sabahıydı. Yarın artık o turuncu yelek gardiobun arkasına asılacak, elindeki spatula belediyenin deposuna teslim edilecekti. Sabahın kör karanlığında, dizlerindeki sızıyı umursamadan yokuşu tırmandı. Mahallenin en üst, en dik sokağına, kendi evinin de bulunduğu o çıkmaz sokağa girdi. Sokak lambası tam evinin önündeki elektrik direğinin tepesinde, bitmek üzere olan bir floresan gibi kırışıarak yanıyordu. Direğin gövdesinde kocaman, bembeyaz bir kare duruyordu.

Rıza çöp arabasını sokağın girişinde bıraktı. Adımları ağırlaştı, ayaklarının altındaki taşların sertliğini ilk kez bu kadar net hissediyordu. Direğin dibine geldiğinde, kırışan ışığın altında son ilana baktı. Fotoğraftaki köpek artık tamamen zayıflamış, gözlerini kapamış, boynundaki siyah deri tasma çözülüp yanına düşmüştü. Hayvanın göğsü sönmüştü. Kâğıttaki o donmuş karede bile bir nefes eksikliği, tuhaf bir sessizlik vardı.

Rıza, spatulanın ucunu kâğıdın altına sokmak için elini kaldırdı fakat gözü, köpeğin yanına düşmüş olan o tasmanın üzerindeki küçük, parlak metal levhaya takıldı. Fotoğraf o kadar yakından çekilmişti ki metalin üzerindeki çizikler bile netti. Rıza ceketinin cebinden gözlüğünü çıkarıp burnunun ucuna yerleştirdi. Direğe iyice yaklaştı, yüzü kuşe kâğıdın soğuk yüzeyine değecek kadar yakındı.

Metal levhanın üzerinde, babasının o eski, köşeli el yazısını taklit eden dijital harflerle bir adres kazınmıştı. Kendi evinin kapı numarası. Ve altında, hemen altında, babasının adı yazıyordu. Rıza’nın elindeki metal spatula, kaldırım taşının üzerine büyük bir çınlamayla düştü.

Kafasını yavaşça kaldırdı. İki katlı eski binanın alt katındaki küçük pencereye baktı. Stor perde, sadece birkaç milimetre kadar yukarı doğru aralandı. Işıksız, karanlık odanın içinden, babasının o zayıflamış, sararmış yüzü belirdi. Yaşlı adam, pence-renin arkasından, sokakta turuncu yeleşiyile kalakalmış olan oğluna baktı. Gözlerinde ne bir öfke vardı ne de bir sitem. Sadece görevini tamamlamış olmanın, nihayet fark edilmiş olmanın verdiği o donuk, sönük itaat duruyordu. Perde aynı yavaşlıkla aşağı indi. Merdiven boşluğundan gelen o tanıdık, kuru öksürük sesi, sokağın sessizliğini delip Rıza’nın kulaklarına ulaştı.

Rıza, aylardır evdeki posta kutusunun anahtarını kaybettiği yalanına sığınarak kapının önündeki faturaları ve mektupları nasıl biriktirdiğini hatırladı. Babasının yemeğini kapının önüne bırakıp, kapı tahtasına iki kez vurduktan sonra hızla yukarı kaçtığı o akşamları düşündü. İlanlardaki o köpeğin her sokakta biraz daha zayıflaması, tüylerinin dökülmesi, nefesinin tükenmesi. Babasının alt kattaki odada, yatağın içinde eriyen gövdesinin sokak sokak, gün gün dışarıya vurulmuş haliydi. Yaşlı adam, oğlunun bu dünyada sadece elektrik direklerine, sokağın o gri temizliğine baktığını biliyordu. Kendisini göstermenin, “Buradayım, tüketiyorum,” demenin başka hiçbir yolunu bulamamıştı. Fotoğraflar, kırk yıl önceki bir albümden sökülmiş, mahalledeki fotokopicide her gün biraz daha karartılarak çoğaltılmış eski kâğıtlardan ibaretti.

Sokakta hafif bir rüzgâr çıktı. Direkteki son ilan, tutkalı henüz kurumadığı için üst köşesinden yavaşça dışa doğru kıvrıldı, beyaz arka yüzü göründü. Rıza yerde duran spatulasını almadı. Ellerini turuncu yeleşinin ceplerine soktu. Aylardır ilk kez, adımlarını kendi evinin dış kapısına, alt katın hiç açmadığı o ahşap kapısına doğru yönlendirirken, sokağın ortasında taze tutkalın o unlu ve ekşi kokusu kaldı.

Ölüm Mesaisi

Buket Kılıç

Boyum Türkiye erkeklerinin boy ortalamasına göre çok kısaymış. En son lisede gördüğüm güzel kızlar beni reddederken öyle diyordu. İnsan liseyi bitirince çok şey olabilir sanıyor. Bir de o klasik üniversitede kızlar çıkma teklifi ediyormuş yalanı. Ben tabii ta o zamanlar biliyordum yalan söylediklerini. İnsanın boyu kısa olunca aklı uzun oluyor sanırım. Çıkma teklifine ve güzel kızlara bireysel bir başkaldırıydı üniversite okumayışım.

Birçok yere başvurdum, hepsinden birebir aynı söz-cükleri işittim. Nerede ezberletmişlerse artık. Hocalarından iyi bir reddetme eğitimi almış bu büyük adamlar belli. Başvurduğum işler için boyum kısaymış, sıska ve çirkinmişim. “E aranmayan niteliklerde bunlar yazmıyordu,” diyorum. “Sen bir aynaya baksana kardeşim, uygun musun sence bu profile,” diyorlar. Hem güzel kızlar hem de iş başvurularını tarafından reddediliş sebeplerim hep aynı. Yalnız bir gün başka bir şey oldu. Özgeçmişimi inceliyormuş taklidi bile yapmadan baktı sıfatıma, bodoslama girdi lafa biri. Yanıtlamamı dahi beklemeden peşi sıra sorular sordu.

“Üniversite mezunu musun?”

“De..deği...”

“Değil misin bir de?”

“Lim a..bi... A..a..ma li... Lise mezunuyum! (Oh, söyledim bel!”

“Askerliğini yaptın mı? Yapmadın mı? Bak kardeşim, sen temiz yüzlü bir çocuğa benziyorsun. (Çocuk mu? Temiz yüzlü mü? Buraya kadar her şey güzeldi.) Açarsın kulağını dinlersin dinlemezsin sana kalmış. Ben bir büyüğün olarak söylemek zorundayım. Askerliğini yapmamış adama adam denilmez, askerliğini yapmamış adama kız bile vermezler. (Hay şansıma tüküreyim, konu nereden geldi yine şu kızlara?) Hele şu vatani görevini yap da gel.”

Erkeklğini ispat edermişçesine sesini yükselterek ve yumruğunu sıkarak adam sözcüğünü vurgulayıp, “O zaman adam gibi çık karşıma, abi ben iş istiyorum de bana,” dedi. “Tamam,” dedim onun aksine kapana kısılmış bir sesle, çıktım. Düşündüm yolda, dedim bu abi bilen birine benziyor, en azından yol gösterilmiş olmasının sevinciyle söylediklerini bir bir yaptım. İnsan askerliğini yapınca adam olacaktıymış sanıyor.

Vatani görevin iyiden iyiye kısaldığı, kısala kısala bittiği bir süreçti benim için. Yalnız benim için de değil. Televizyonlarda, haber kanallarında on iki ay askerlik yapmanın gerekliliği tartışılıyordu. Her iki tarafın da haber kanallarında, tartışma programlarında ortak fikre sahip olduğuna hayatımda ilk kez bu konuda şahit olmuştum. Başvurdum, gittim, yaptım. Adam oldum, geldim bak abi diye çıktım karşısına. “Oğlum sen hala vasıfsızsın, olmaz,” dedi. “Tam sana göre bir iş var bildiğim. Giriyorsun sınava, alıyorsun kartını krallar gibi, güvenlik oluyorsun.” “Nerenin güvenliği olacağım abi ben, bu tipe güvenirlir mi,” dedim. “Alay etme, bizden daha çok kazanıyorsunuz oğlum yata yata. Hem yeni dizileri de izlersin,” dedi. Artık yanıtlamamı bekliyordu. Yanıtlamadım. “Bir bankaya, hastaneye atıverdin mi kendini, ooh, ekmek elden su gölden!” “Değme keyfime. Gece vardiyası, mesaisi derken vakit kalmıyormuş abi,” şeklinde yanıtladım. Hemen sonra da hiçbir şey olamayıp güvenlik olan arkadaşlarımdan duyduğumu söyledim. Bulmuş da bunuyorsun diyen bir tonla, “Mesai yaptırıyorlar ama parasını da veriyorlar, daha n’olsun ne istiyorsun oğlum sen,” dedi. Abinin bu öfkesi yüzüme sertçe inen bir tokat olup beni kendime getirdi. Şımarıklığın lüzumu yok, kendine gel. Doğru, daha ne olsun?

Başvurdum, girdim agu bugu diyen bebelerin bile geçebileceği sınava, aldım kartımı, mis gibi, güvenlik oldum. Büyüğüme de Allah söyletmiş olacak ya ilk görev yerim hastane oldu. Girdim içeri. Selamün aleyküm. Aleyküm selam. Firmanın buraya gönderdiğini söyledim. “Kardeşim sen eksi ikiye in, dön, dümdüz yürü, koridorun sonunda soldaki ikinci kapıdan gir, soyunma odası yazan kapıdan giriver. Diğer kapıyla karıştırmayasın. O kapı başka kapılara açılır, aman diyeyim,” dedi benden daha çelimsiz bir adam. Eksi ikiye indim, döndüm, dümdüz yürüdüm, koridorun sonunda soldaki kapıları saydım. Bir, iki. Girdim. İsmim yazılı bir dolapta, değerli

hissettim. Açtım, içinde sıska vücudumun dolduramayacağı kıyafetler, kaba, çok kaba. Ulan, zaten kesmişiz sakalı, sakalsız adam mı olunur? Neyse, ekmek parası. Bunlarla daha az yakışıklı olmayacağım nasılsa. Giydim. Boydan boya bir ayna gördüm o esnada. Baktım şöyle bir, olmuşuz bel! Görüntümle güvenliği sağlamak için gayet uygunum bence, adam haklıymış. Tam bu iş için yaratılmışım.

Koridorun sonunda soldaki ikinci kapıdan çıktım. Birinci kapıyı geçtim. Dümdüz yürüdüm, döndüm, giriş kata ulaştım. Aynı çelimsizi buldum. “Birader, amir nerede bizim,” diye seslendim. “Onu da ben mi bileceğim, koca hastane! Telefonun yok mu senin? Ara bul,” diye çıkıştı. Birader dememe mi kızdı anlam veremedim ama söylediğini mantıklı buldum ve aradım. Telefondaki kişi bir yer tarif etti, anlamadım. “Ayakta hasta girişinde buluşalım abi, diye yanıtladım.” Geldi. “Oo, kardeşim hayırlı olsun.” Biraz hasbihal ettikten sonra, “Hoş geldin hediyesi olarak morga görevlendirildin”, dedi. “Yapma, etme abim, ben ölüden korkarım, ölüden başkasının girmediği yere ben nasıl girerim,” diye anlamsızca sorgulayacak oldum. (Sonuçta hepimizin nihayete varacağı yer orası değil mi?) “Ölüden değil, diriden kork, senin işin bu. Çok konuşma hadi bakalım, yallah görevinin başına, saat başı dolap numaralarını yazıp kaydını tutacaksın,” diyerek beni postaladı.

Kısala kısala biten askerlik sürecimden kalma alışkanlığım olan emir demiri keser bilinciyle girdim içeri. Eksi ikinci kata indim, aynı sonsuz yolu tekrar kat ederken zorlanmadım. Bu kez birinci kapıdan girip kapılar silsileleriyle karşılaştım. Küçücük morg tabelasını gördüm. Ya Allah, yeni görev yerim hayırlı olsun bana deyip derin bir soluk alıp oturdum. Önce gözüm alışsın diye bir süre öylece ölü gibi durmaya karar verdim. Sonra bu kadar cansızlık yeter diye düşünüp yerimden kalktım. İş yeri keşfi yapmaya koyuldum. Tam karşımda iri yarı, geçtiğim kapılara benzeyen bir adam vardı. Kimsin, diyecek oldum, lafı ağzıma tıkayıp geçtiğim hastane kapıları gibi otomatik hareketlerle “Hayırdır kardeş?” gibi manasız bir soru yöneltti. (Burada da herkes herkesin kardeşi, ne hikmetli yermiş.) “Ne hayrı olabilir burada abi, gözünü seveyim, morgdayız,” diyerek buram buram ilk iş günü gaffeti kokan, isyankâr bir soruyla karşılık verdim. Suratıma boş, sorusu kadar otomatik, alık bir bakış attı. İçerisinde bolca gerçeklik bulunan şakama gülümseyip, “Sen yenisin burada galiba,” dedi. Bana fırlatılan ok gibi bakışların aynısını karşımdakine fırlatmaya ta lisedeki güzel kızlar tarafından reddedildiğim zamanlar karar vermiştim. Öyle de yaptım. “Sen de yenisin galiba burada abi,” dedim. Bıyık altı gülümsemesini yine yakaladım. Gerçekte bıyığı yoktu. Bir şeyleri korumaya tek engel yüzümüzdeki kıllarmış gibi davranıyorlardı bu meslekte. “Gel sana bir çay ısmarlayayım,” dedi. İri, geniş ve cüsseli omzunun altına beni öyle bir çekti ki bu vaziyette yürürken sıska vücudumun iyiden iyiye küçüldüğünü hissettim.

Kaba güvenlik yeleğimin cebine bıraktıkları telsizden cızırtıya benzer, ezbere bir ses geldi. “Anlamadım,” dedim. “Acil yoğun bakıma çağırdılar. Olay var olay! Koş, keyfimiz yerine gelsin,” dedi. Buraya geldiğim yolu tam olarak hatırlamadığım için abinin önümden koşmasına müsaade ettim. Acil yoğun bakımının kapısına vardığımızda gördüğüm tek şey büyük ve gürültülü bir kalabalıktı. Söylediklerini çok az seçebiliyordum. Yalnızca yakarış şeklinde söylenenler duyulabiliyordu. Daha yirmi sekiz yaşında, ömrünün baharında. Gitti, ocağım yandı. Gencecikti. Oğlum. Varım yoğun, her şeyim... Bu gürültülü kalabalığın içinden önce kazalı gencin çekirdek ailesini oluşturan grup, ardından konu komşu akraba eş dost olduğunu düşündüğüm grup yoğun bakımın kapısını aşıp içeriye girmeye karar verdi. İlk iş günümde acılı kalabalığın eziciliğinde can vermek de varmış diye düşünürken kapı görünümlü Osman Abim yetiştirdi imdadıma. Ölüyü diriltiren bir cüsseye sahipti. Adam tek başına yaklaşıp kırk kişilik kalabalığı püskürttü can savaşı meydana. Bu sefer de tam daha yaşanacak günlerim varmış derken içeriden haber geldi. Kazalı genç ex. Şimdi bu ezici ve neye öfkeli olduğu belli olmayan kalabalığa çaktırmadan morga indirmemiz gerekiyormuş ex genci. Ha-

ber vereceklermiş ailesine tam biz cenazeyi kaçırırken. Doktor söyledi. “Genç ölümler zor oluyor, bunlar da belalı tipler, size zahmet hadi bakalım, sorun çıkmasın,” dedi. Bak bak. Sorun çıkmasınmış. İçerde ne yaptılarsa zavallı gence artık, bilemiyorum. Günahları boynuna. Bütün kritik işleri biz yapıyoruz zaten, adımız sanımız yok bir doktor kadar, neyse. “Bir şartımız var, ilk iş günümüz, biz ölü görmeye hazır değiliz,” dedik. Aldırdık sedyeye. Cenaze hazırlanırken Osman Abimin aklına bir fikir gelmesin mi? Gelsin. Geldi de. “Üstüne malzeme koyalım,” dedi. Anlamasınlar. Dizdik ameliyathane malzemelerini de bir güzel üstüne koli koli, koyulduk yola. Gidiyoruz koşar adımla. Arkamızdan kopan çığlık sesinden ürküyorum. Bir annenin isyankâr çığlığı dünya üzerindeki tüm güvercinleri yuvasız bırakabilecek bir güce sahiptir. “Osman Abi sakın durma, devam et,” diyor. Koşar adımla uzaklaşırken, “Abi korkmuyor musun,” diyorum, “Ne korkacağım oğlum, ölüden değil diriden korkacaksın, demiştım ya,” diyor. “Ben ikisinden de korkuyorum abi, onu ne yapacağız, gelmesem,” diye diretiyorum. “Geleceksin, aslan gibi delikanlısın evelallah. (Ben mi, aslan gibi mi?) Adam ol lan biraz,” diyor. (Askerliğini yapmak da yetmiyormuş adam olmaya, tüh.) O sırada koşar adımlarla geçici evine taşıdığımız cenazenin kolu ufak bir sarsıntıyla birlikte beyaz çarşafın altından çıkıyor. Bütün malzemelerin arasından bize göz kırpmıyor. Konuşmayın lan hakkımda, bari burada huzur verin, der gibi. Sedyenin bütün ağırlığını üzerimde hissediyorum. Çünkü bu ağırlığı taşıyan diğer bir çift el yok. Kafamı kaldırıyorum. Osman Abi topuklamış. Morgun kapısında yakalıyorum. “Adama yakışır mı ölüden korkmak,” diyorum. “Ee oğlum, diriden korkalım demiştım. Dirildi sandım,” diyor. Bu sefer gülümseyen ben oluyorum. Ölümle tanışıklığımız böyle oluyor işte.

Gel zaman git zaman morgun yanında bize ayrılan bir soyunma odasının olmasına şaşırmamaya başlıyorum, ölü taşıyorum, eş dost akraba püskürtmede başarı yakalıyorum, adam olmak konusunda Osman Abimin takdirini kazanıyorum da onların yanındaki odada çıplak kalmaya alışamıyorum. Kollar, bacaklar, saçlar giriyor rüyalarım. Cansız bedenlere bakıp nasıl bir yaşam sürdüklerini tahmin etme yarışı yapıyoruz Osman Abimle. Yine de alışamıyorum işte çıplak kalmaya. Duvar işlevi kalmıyor bizi ayıran duvarın. Konu ölüler olunca. Duvarları aşip gelip çıplak bedenini gözlerlermiş gibi. Hep etraftalar ve seni izliyorlarmış gibi. Tak etti canıma, gittim amire, dedim, “Abi psikolojim bozuldu. Beni buradan gönderin Allah kitap aşkına.” “Psikoloğa mı? dedi. (Şakacı şey seni.) “Yok abi,” dedim, “bankaya. Oraya en fazla hırsız girmeye çalışır. Buraya kimin girip çıktığı belli değil, üstelik hepsi de ölü.” “Tamam, sen bir on beş günlük kafa tatiline çık, o ara hallederiz,” dedi. “Eyvallah abim,” dedim, ismime zimmetlenen her şeyi isminin yazılı olduğu dolaba bırakıp çıktım.

Telefon çaldı. Kim bu karga bokunu yemeden alacaklı gibi arıyor, diye söylene söylene telefona uzandım. Amir. Hiç girizgâh yapmadan, “Oğlum, sana adres gönderdim, onda orada ol, hemen başla,” diye direktif verdi ve kapattı. Fiziksel olarak hazır olmamanın dışında ruhsal olarak da henüz hazır hissetmiyordum kendimi yeniden bir şeylerin güvenliğini sağlama işine. Adrese baktım navigasyondan, bir banka. Yanında bir hastane. Bu sefer kesin paraları koruyacağız, yaşadık dedim. Aceleyle hazırlandım. Onda orada oldum. Adresi tekrar tekrar kontrol ettim. Önümde duran başka bir hastane binasıydı. (Yine giremedik bankaya.) Girdim içeri, “Selamün aleyküm.” “Aleyküm selam.” “Firma buraya gönderdi de.” “Kardeş sen şuraya in, şuradan dön, sol yap, sağ yap dümdüz yürü, üçüncü kapı.” Saydım. Bir, iki, üç. Aynı terane. Amiri buldum. Hoş geldin hediyesi morga mı yine? Sen bu işi biliyorsun. Aferin, zeki, esprili çocukmuşsun övgüleri. “İyi anlaşırsın iş arkadaşlarınla, onlar da şakacıdır.” “Eyvallah,” dedim. Para korumak için para kazanmam şart oldu. Bir süre daha sıkacağız dişimizi. Gittim görevimin başına, ölü kaydı tutmaya. İyi anlaşırsın denilen iş arkadaşlarım daha adımı öğrenmeden kapatmasınlar mı morga? İçerdekiler gibi tescilli bir ölüye dönüşüverecektim az daha. Ölüm nedeni: Fazla şaka. Kötü şaka. Eşek şaka-

sı. Pis şaka. Kaka şaka. Sonu ölümle biten şaka. Acilde açtım gözümü. Şakayı yapanlar başımda. Gülüyorlar, hoş geldin hediyesiymiş. (Hay, ağzına ettiklerim, bitmedi hediyeiniz.) Bi’ on beş gün daha kafa tatili verdi amirim. Bu süreçte babamın kesik solukları, ciğersiz öksürüşleri, donuk gözleri ve buruşmuş elleri bana içimde taşıdığım ölümü hatırlattı. Artık hayatımın epey kısmını kaplayan ölümlerin arasında babamı düşünemiyordum. Yedi buçuk gün babamın ağır gribini geçirmekle uğraştıktan sonra kalan yedi buçuk gün şakacı arkadaşlarımın hangi yeniden aramıza hoş geldin şakasını yapacaklarını düşündüm.

Başta her şey hiç olmadığı kadar normaldi. Ben tetikleydim ama herhalde derslerini aldılar diye düşündüm. Osman Abimin otomatikliği hepsine sirayet etmiş gibiydi bu on beş günde. Yemek molasında hepsini bir arada yakala-

dım. Plan kuruyorlarmış gibi bir halleri yoktu. Ne o, üzerinize ölü toprağı mı serptiler, diye sonradan kötü olduğunu anladığım bir şaka yaptım. Onlar benim bu kötü şakama abartılı bir kakhaha patlatmışlardı. Bir şeyler yolunda gitmiyordu. Aradan epey zaman geçti. Görev yerime geldiğim gibi öylece, alelade bir yerde duran, kefenlenmiş bir insan bedeni gördüm. Allah korkunuz da mı yok, ölü ortada bırakılır mı böyle diyerek davranacak oldum ki hortladı içindeki. Benim yürek ağızda mı attı, götte mi anlayamadan dövdürdüler korkudan, ölü görünümlü, kefenli amirimi bana. Ölü dövdüm. Ölü görünümlü bir canlıya tekmeler, yumruklar savurdum. Ölülerin güvenliğini sağlamak için başladığım işte böyle vahşi bir canlıya dönüştüm. Bu refleksif ve kendime yakıştıramadığım davranışları sergilerken hâlâ canlı mıydım?

Gecenin Karası

Sitem Şanlı

“Sahnede iki kişi vardı, ChatGPT birini sildi.” İki gece önce böyle sayıklıyormuşum. J söyledi. Daha bardağı masaya bırakmadan kakhahama yapışan çay genzime kaçtı. Belki de çaya dolanan kakhahamdır. Bilemiyorum. Bir an gerçekten silindim. J kalktı, işaret parmağıyla iki kaşımın arasından kaldırdı, “Helal helal.”

J’nin iki kaşımın arasına uyguladığı baskı gücünden olsa gerek tikanıklık çözülünce “Distopya girişi gibi,” dedim, kesik kesik. Tıpkı senin uykularıma uyguladığın bölme ve parçalamaya taktığı gibi. Sana mı benziyorum ne? Arzularıma bu denli hükmetmen tuhaf.

Neyse, J hiç gülmüyor, önüne bakıyordu. “Geceleri, çok konuşuyorsun,” dedi, “yataktan kalkıyorsun bazen, oturuyorsun.” Durdu, “Hatta duvara tırmanmaya çalışıyorsun, çırpınıyorsun.”

Önce sustum, sonra kaçmak istedim. J’nin nasıl keskin bakışları var bilemezsin. Yakalandım, “Rüyamda ne gördüğümü hatırlamıyorum,” dedim. İşte o anda yakalandığımı anladım.

Bana baktı, “Sen rüya görmüyorsun, bunlar kâbus.”

Hey yavrum hey! Kimi kandırdığımı sanıyorum. Omzumu silktim. Ne diyebilirdim ki. Korkularımın bir bedeni var hem de öyle başsız gözsüz de değil; bana bakıyor, konuşuyor, elleri var tutuyor mu deseydim. Ya da belki ne idüğü belirsiz bu davetinden -belki tehdidinden- bahsetmeliydim. Tabii ki yapmadım. Ayrıca sana icabet etmeyeceğim.

Beni neredeyse bir yudum çayda boğacağını bir kenara bırakıyorum. Sayıklamalar, tüm gün zihnimde dolanıp duruyor, dolaşırken başka hikâyeler bile buluyor. Bir tren gibi. Tren demişken, şu hikâyeyi biliyor musun? Vakti zamanında Elazığ Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi’nden yüz deli, açık kalan kapıdan çıkıp gitmiş. Doktor personele dönmüş, “Arkamda tek sıra olun, tren olacağız, çuf çuf! Elazığ’ı dolaşacağız,” demiş. Saatler süren tren yolculuğunun ardından hastaneye döndüklerinde insandan bozma bu vagondan iki yüz deli inmiş.

İşte böyle büyüyor sayıklamalar. Öyle devasa bir şeye dönüşüyor ki içerideki korkular dışarıdakilere bir salgın gibi buluyor. İnsanın baştan aşağı korku olması ne demek?

Şu bol metalik hatta neredeyse ağzımda bir miktar kan tadı bırakan sayıklamaya geri dönmek istiyorum. J, “Yaz,” dedi, “korkularını yaz.” Bilmiyor ki yazınca yayılan bir beddua gibisin. Ben de ona şöyle dedim, “Korkuya yazacağım.”

İşte buradayım. Okuduğun satırlarda. Sayemde sızdığın dünyanın gözünden, sayende düşüp durmayacağım artık. Kendine başka uykular bulmak zorundasın.

Kalemimi çekip durma!

Yirmi sekiz nisan gecesi yaptığından sonra bir şansın olduğunu nasıl düşünüyorsun ki? Üstelik bu, Gece’yi ikinci öldürme teşebbüsündü. İlkinde başarısız olduğunu kabul etmen neden bu kadar zor. Onu ölmeden bir çöp poşetine koyduran sendin, üstelik bunu kardeşime yaptırdın. Senin derdin ne, henüz yaşıyordu. Onu alıp sokağa fırladığımda, bir tane insan yok, araba yok. Üstelik ikinci girişiminde çok daha ileri gittin. Gece’nin doğum günüydü. Çocukluğumun geçtiği evi yakmaya nasıl cüret ettin? Sadece evi yaksan neyse, tüm köyü yaktın. Yanan evlerde mahsur kalan insanların kızgın buzlu camlara vurmaya çalışırken çıkardıkları seslere nasıl dayanabildin. Hem kapılara neden keresteler çakılmıştı? Çivileri söktüğümde peki, camlardan görünen alev yalımları yok olmuştu, kimse çıkmadı. Ama arkamı döndüğümde evim yanmış kül olmuştu. Gece’ye koştuğumda çok geçti. Küçük tüylü bede-

ni, kirli su giderinden çıkmaya çalışırken yanmış, daha da küçülmüş, yalnız kafası ve gövdesinin ön yüzü kalmıştı. Bir kedi büstü gibi duruyordu ellerimin arasında. Neye yarar defalarca, defalarca kez özür dilemem. Ölüyordu. “Çıkmaya çalıştım,” dedi bana. Böyle yaşayamaz, böyle yarım yamalak yaşanmaz. Ölümü sakinleştirmekten başka ne yapabilirdim ki. Bunu bile beceremedim. Çenesinden kan sızıyordu, ölümün kanı.

Öyle ki uyandığımda hüngür sümük ağlıyordum. Kâbus olduğunu anladığımda, hemen telefona sarıldım, arkadaşımı aradım, “Tamam sakın ol hemen kontrol ediyorum,” dedi. O, Gece’ye bakmaya giderken çıkan ayak sesleri, giderek sana benziyordu.

“Fotoğraf attım sana. Bak, ne kadar iyi.”

Görseli açtım. Gece, beyaz benekli gövdesini açmış, arkadaşımın onu sevmesini bekliyordu. “Teşekkür ederim,” dedim, “çok teşekkür ederim.”

Zalim! Ben yabancısı olduğum bir şehirde, daha önce kimlerin uyduğunu bilmediğim bir otel odasında yapayalnız, bir tabutta sana spiccato vuruyorken eğlendin mi? Tabut ki daha ustasının elindeyken kime ait olduğu bellidir. Ben senin elinde sahibsizim.

Sevgisi bana ait ne varsa almak için yapıyorsun değil mi? Beni etinden, paçasından titreyişler dökülen bir yaratığa dönüştürmeye çalışıyorsun. Annemi ölüm kuyundan her çıkardığımda gelen, çantasını uykuma açan, yeniden denemeyi teklif eden sen değil miydin? “Şahane! Çok etkilendim. Ölümü kâbuslarından tamamen çıkarıyorum,” dememiş miydin?

Geceyi annemin yanına gömmek istiyorum. Kıştan kalan gübreyi biriktirdiğimiz yerde, ev boyunda açan beyaz çiçeğin taç yapraklarının arasına, dişicik borusunun hemen yanına.

Bu senenin gübresi de tarlaya dökülemeyecek, buğday hasadı yine zayıf olacak. Babam bire on alamayacak, daha çok buğday daha çok un olamayacak, ekmek fiyatları yükselecek, kıtlık baş gösterecek, zenginlerin tuzu kuru, yoksullar affedin Gece’yi yatıtmam gerekiyor.

Bırak şu kalemi ne saçmalıyorsun.

Bu senenin gübresi de tarlaya dökülemeyecek, buğday hasadı yine zayıf olacak. Babam bire on alamayacak, daha çok buğday daha çok un olamayacak, ekmek fiyatları yükselecek, kıtlık baş gösterecek, zenginlerin tuzu kuru, yoksullar affedin Gece’yi yatıtmam gerekiyor.

Bu kâbusun -sence- en başarılı yanı, annemin ölüsünü çocukluğumun orta yerine dikmem değildi değil mi? Sen bedenimin yarısına hükmetmek için yaptın bunu. Sol bacağımın sağ bacağımı düşüldüğünde parçalanacak yerlere çekistirmesi hoşuna gidiyor? Sol elimin sağ elimdeki kalemi çekistirmesi, sol gözümün aniden seğirip fırlayacak gibi pörtlemesi, şakağımdan saçlarıma uzanan damarlarımın dışarı akmaya çalışması, kafamın sol yanından dökülen buklelerimin beyazlayıp kırılması, dazlak bir ben, tüm bunlar hoşuna gidiyor. Gündüz düşlerimi gündüz kâbuslarına dönüştürdün.

“Tek şart, anneni her özlediğinde oraya gitmen gerekiyor.” Kelimeleri kırk beş yıldır sol yanımda yaşayan dişlerimin arasında eze eze böyle söylemiştin. Bu günlerin geleceğini biliyor muydun? Şimdi ne diyeceksin? “Oraya daha çok kişiyi gömeceksin.” ya da Çocukluğunun türlü yemiş açan anılarından bir mezarlık olacaksın.”

Rüyamda sen mutfaktaydın, başka bir evdi, çok güzeldi. Bir poşet, kocaman bir poşet mandalina almıştım. Mandalina poşetini tezgâha bıraktım.

Bu işin iyi tarafları da yok değil. Sabaha karşı daha çok ölü gelir. Ölüm mesaisine dururuz. Bir zamanlar iş görüşmesinde tanıdığım o büyüğümün de söylediği gibi, parasını da verirler kaldığın mesainin. Düşünsene, sadece ölü taşıyarak ve gözeterek dolduruyorsun cebini, üstelik sırf bu yüzden size saygı duyuyorlar. Bu işin bende böyle bir ufuk açacağını hiç tahmin etmezdim. Artık bankalarda para bekçiliği bile yapmak istemiyordum.

Böyle bi’ on ay kadar daha sürdü şakamatik arkadaşlarımla aklımlı kaçırma çabaları. Her şakada yeminler ettim, dedim, tövbeler olsun yapmam bu işi daha. Ömrü yettiğince bakımımı üstlenmeye razı gelmiş babamın da cansız bedenini o tanıdık bildik morga taşıyınca kadar yaptım ama. İnsan bir işe girince adam olurmuş sanıyor. İnsan babasının ağırlaşan vücudunu taşıyınca adam oluyor.

“Bir yemek ıydurdum,” dedin, tavadaki sosu karıştırıyordun, “bakalım beğenecek misin?”

Bana döndün, öptün, tahta kaşıktaki sosu uzattın, “Sence içinde hangi baharatlar var?”

Kaşıktaki sosu aldım, ağzımda döndürdüm, “Fesleğen?”

Gülümsedin, “Evet başka?”

“Biberiye mi?”

“Vay be, çok iyi,” dedin, “başka tahminin var mı?”

Sana yaklaştım, “Karabiber sevdiğin için mutlaka koyarsın, kekiği de ben sevdiğim için kesin koymuşsundur,” dedim.

Boynuma sarıldın. “Mandalına yiyeğim mi, çok güzel mandalinalar buldum, bulmuşken de bir poşet aldım,” dedim. Mandalina poşetini aldın.

Buraya kadar rüyam çok güzeldi ama sonra... Sonra bir mandalina soydum, içi boştu. Bir tane daha soydum, onun da içi boştu ve bir tane daha, bir tane daha... Tüm mandalinaların içi boştu. Aramızda kocaman turuncu bir dağ gibi duran mandalina kabuklarının arasından birbirimize bakiyorduk.

Sonra sıçrayarak uyandım. Sana içi boş mandalinalar getirdiğim için utanıyordum.

Sonra tekrar uyudum, yine aynı rüyayı gördüm ama bu kez bir mandalina bahçesindeydim. Bir torba mandalina topladım. Bir an önce sana gelip taze mandalinaları vermek istiyordum. Yolda at üstünde dört nala gelen bir adam torbayı elimden almaya çalıştı ama fark edip kenara çekildim, çıkardığı tozün arasında nal seslerini dinledim. Yeneden gelecek mi? Yine almaya çalışacak mı? Nal sesleri giderek uzaklaşıyordu. Eve geldim. Sen kanepede oturuyordun, “Mandalina bahçesine gittim,” dedim, “bir torba taze mandalinamız var.”

Yerinden kalktın, neşeli neşeli yanıma geldin, “O zaman yiyeğim,” dedin. Torbayı açtın, “Ama bunda mandalina yok.” Torbayı elinden aldım, içine baktım yok, torbanın içini dışına çıkardım, yok. O anda gördüm, torbanın altı delikmiş. Sana baktım, elimde kocaman bir torba deliği, “Dökülmüşler,” dedim.

Sonra yine sıçrayarak uyandım. Bu kez beceriksiz hissediyordum. Sonra tekrar uyudum. Bu kez...

Ah! J, tam o anda yüzüme baktı, bakışlarında direnç vardı ama nihayetinde tüm dirençler gibi boynu kırıktı. Bunu ona sen yaptın.

Bu kez mutfaktaydık, aramızda bir torba dolusu mandalina vardı. “Bak sonunda getirdim,” dedim. Sen, torbanın ağzını açtın. Elini daldırdın, tam bir tane alacaktın ki atlı adam, mutfağın ortasında, tozu dumana katarak, torbayı aldı ve dört nala gitti. Biz ne olduğunu anlamadan öylece yan yana duruyorduk.

Yine uyandım. Bir daha da uyumadım.

Sustu.

Hiç rüya görmeyen J, bana kâbuslar görmeye başladığını söylediğinde anlamıştım. Seni en başında engellemem gerekirdi. Taşan kâbuslarıma sarılıp yatıştırdığı için J’ye bunu yapmamalıydın; ellerimi J’nin boynuna dolamamalı, “Senden nefret ediyorum,” diye bağtırmamalıydın beni. Boynuna doladığın elim, ümüğünde düğümlendiğinde çok eğlendin mi? J, ellerimin arasında çırpınırken beni kâbuslarında bir kukla gibi oynattın. J’nin moraran dudaklarında ses yok. Bana bir daha “Reşê şevê derew derket! Tîrsa mihînê nemaye, waxtê çuyînê ye,” (Karabasan yalan çıktı! Kırsığın korkusu kalmadı, gitme vaktidir.) diyemeyecek. Bu anlaşma tek taraflı feshedildi. Şimdi kalemi bırakacağım. Ve seni yayıldığın her yerden kesip atacacağım. Sonra da ben kalan parçalarımıla J’nin yanına uzanacağım.

Yapma. Bir yolu daha var.

Yapma. Bir Yolu daha var.

